

AKCIÓTERV

az elkészült Gazdasági és Foglalkoztatási Stratégiához

Készült

„A helyi és határon átnyúló foglalkoztatási megállapodások” TÁMOP-1.4.4-08/1 pályázati program támogatásával,
„Őrségi Foglalkoztatási Megállapodás” című,
TÁMOP-1.4.4-08/1-2009-0017 azonosító jelű pályázat keretében

Megrendelő: Natúrpark Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.

Készítette: BFH Európa Kft.

Szombathely, 2010. november 30.

A projekt az Európai Unió támogatásával
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával
valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
1. PRIORITÁS: A FOGLALKOZTATÁSI LEHETŐSÉGEK BŐVÍTÉSE ÉS A MUNKAHELYTEREMTÉS SEGÍTÉSE.....	7
2. PRIORITÁS: A MUNKAVÁLLALÓK FOGLALKOZTATHATÓSÁGA ÉS ALKALMAZKODÓ-KÉPESSÉGÜK JAVÍTÁSA.....	14
2.3. A munkatapasztalat-szerzés segítése, pályorientációs szolgáltatások kialakítása, a vállalkozóvá és az önfoglalkoztatóvá válás segítése.....	20
3. PRIORITÁS: A FOGLALKOZTATÁST ÉS A TÉRSÉG GAZDASÁGÁNAK FEJLESZTÉSÉT ELŐSEGÍTŐ INNOVATÍV SZOLGÁLTATÁSOK KIALAKÍTÁSA	22
4. PRIORITÁS: A FOGLALKOZTATÁSI PARTNERSÉG SZERVEZETI KERETEINEK ÉS KAPACITÁSÁNAK FEJLESZTÉSE.....	29
4.1 Az ÚJ SZÉCHENYI TERV RELEVÁNS RÉSZEI	38
5. A SZÜKSÉGES ÉS LEHETSÉGES FORRÁSOK (INDIKATÍVAN)	44

1. Vezetői összefoglaló

Az Őriszentpéteri kistérség a Natúrpark Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. gesztorságával pályázatot nyújtott be a TÁMOP 1.4.4. intézkedéséhez. A „Őrségi foglalkoztatási megállapodás” című (TÁMOP 1.4.4-08/1-2009-0017) azonosító számú projekt keretében elkészült a kistérség középtávú gazdasági és foglalkoztatási stratégiája.

A stratégiához kapcsolódóan kell elkészíteni annak a rövid távú lebontását tartalmazó foglalkoztatási akciótervet egy, az elfogadott paktum megállapodásra, a foglalkoztatási stratégiára alapuló ütemtervvel, valamint forrásmegjelöléssel rendelkező intézkedéssorozatot, amely tartalmazza a végrehajtandó projekteket is. Az Akciótervet most nem a szokásos 3 éves időtartamra dolgozzuk ki, hanem a következő két év (2011-2012) megvalósítandó intézkedéseit fogja tartalmazni, amihez folyamatos monitoring és az időközi értékelések végzését tervezzük. A középtávú gazdasági és foglalkoztatási stratégia megvalósítását sikeres foglalkoztatási akciótervek sorozatával érhetjük el.

A kistérségi foglalkoztatási partnerséget előkészítő TÁMOP 1.4.4. projekt és akciótervének sikeres megvalósítása alapul szolgál további gazdaságfejlesztési és munkaerő-piaci projektek megvalósításához. A paktum szolgáltatásai szervesen integrálhatóak a társulás munkaszervezetének tevékenységébe, mivel eredményeivel a hatékonyan működő kistérségi társadalom megszervezését segítik elő, ami a vállalt célok között prioritásként szerepel. Mivel a térség fejlesztési és munkaerő-piaci igényei alapján szükségesek a tervezett szolgáltatások, a humán erőforrások és eszközök a projektzárást követően is rendelkezésre állnak. A régióon belül működő többi települési és kistérségi foglalkoztatási paktummal kapcsolatot kell kialakítani, így a jó gyakorlatok, módszerek átadása folyamatos kapcsolattartáson keresztül valósulhat meg. A foglalkoztatási környezet, a munkáltatói, munkavállalói igények, lehetőségek változásával, valamint jogszabályi környezet változása esetén szükséges lehet a gazdasági és foglalkoztatási stratégia, ennek következtében az akcióterv módosítása is.

Az akciótervben olyan projektek indítását érdemes kezdeményezni, amelyek gazdasági-pénzügyi értelemben is fenntarthatóak, és további fejlesztéseket és bevételeket generálhatnak. A fejlesztésekhez egyedi döntések alapján biztosítják az önerőt és megszervezik a létrejövő szolgáltatások/beruházások finanszírozását is. A stratégia keretében elindított fejlesztések a vállalkozások pénzügyi megerősödéséhez vezetnek, és a versenyképesebb vállalkozások által befizetett (helyi) adókból az önkormányzatok fejleszteni tudják a közszolgáltatásokat és a vállalkozások helyi üzleti környezetét (köztermékek, iparterületek, informatikai rendszerek fejlesztésével). A bővülő munkalehetőségekkel egyre több ember válik adófizetővé, amely csökkenti a társadalmi feszültségeket, a szociális kiadásokat, és növelik az állami bevételeket, amely minél nagyobb része marad helyben a jövőben a kormány terveivel is összhangban. Az Új Széchenyi Terv pályázata is a helyi vállalkozások növekedését, a foglalkoztató képességük erősödését szolgálják, ezért kerülnek az Akciótervben kiemelt figyelemmel kezelve.

A kidolgozott stratégia középtávú célja, hogy a foglalkoztatás növekedésével javuljon a régióban élő emberek életszínvonala, szociális biztonsága. A stratégia megteremti az alapját a foglalkoztatás bővítésének, a munkaerő-piac kínálati és keresleti oldalát egyaránt érintve, pozitív hatást gyakorolva a foglalkoztatási környezet alakítására. Közvetlen cél az űrségi kistérségben, a kistérségi szereplők helyi partnerségen alapuló összefogása, foglalkoztatási együttműködési megállapodás megkötése, a térségi foglalkoztatáspolitikai társadalmasításának érdekében, foglalkoztatási paktum létrehozása a térség munkaerő-piaci szereplői igényeinek, gazdasági és humán erőforrás fejlesztési elképzeléseinek, céljainak összehangolása érdekében.

A stratégia kidolgozásánál az alulról építkezés került előtérbe, a megszervezett fórumok, egyeztetések, megbeszélések, valamint a tavasszal elkészített munkaerő-piaci helyzetelemzés is ezt szolgálta. A stratégia elkészítésénél kiemelkedő szempont az Új Magyarország Fejlesztési Terv átfogó céljaihoz való illeszkedés. A projekt céljai összhangban vannak az UMFT két átfogó célkitűzésével, a foglalkoztatás bővítése és a tartós növekedés feltételeinek megteremtése témakörökkel. A foglalkoztatás bővítése terén cél a kereslet – kínálat összhangját biztosító foglalkoztatási környezet kialakítása, a munkaerő-kínálat növelése és az egyének foglalkoztathatóságának javítása, valamint a munkaerő-kereslet bővítése a munkahelyteremtés által, mely célkitűzésekre a projekt hosszú távon hatással bír a kistérséget érintően.

A stratégiához illeszkedő, annak rövid távú cselekvései tartalmazó Foglalkoztatási Akcióterv kidolgozása 2010. november 30-ig történt meg, ezt követően pedig egy utógondozással beépítésre kerülnek majd a 2011. januárjában megjelenő Új Széchenyi Terve pályázati lehetőségek közül a foglalkoztatást elősegítő célokhoz illeszkedők.

A kidolgozott stratégia struktúrája, amelyhez illeszkedően az Akcióterv (2011-12) készül:

Jövőkép

Az Őrségi Foglalkoztatási Együttműködés hatásaiban és közvetlenül is hozzá fog járulni a térség foglalkoztatási helyzetének javításához, hiszen elősegítheti új munkahelyek létrehozását, a meglévők megőrzését, fejlesztheti a vállalkozók igényeire válaszolni tudó képzési struktúrát, ezzel is javítva a munkanélküliek kompetenciáit és elhelyezkedési esélyeit.

A stratégiai célok			
A foglalkoztatási lehetőségek bővítése helyben, a távol munkát vállalók mobilitásának segítése	Az egyenlőtlenségek csökkentése és esélyteremtés	Aktív partnerségi kapcsolatok kiépítése a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	Az élethosszig tartó tanulás meghonosítása a kistérségben
A térség mikro- és kisvállalkozásainak fejlesztése, pozíciójuk megerősítése, a munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése, az alkalmazkodóképességük növelése, a pályakezdő fiatalok és az elvándorolt diplomások hazatérésének segítése			

Prioritások és intézkedések struktúrája

1. prioritás: A foglalkoztatási lehetőségek bővítése és a munkahelyteremtés segítése	2. prioritás: A munkavállalók foglalkoztathatósága és alkalmazkodóképességük javítása	3. prioritás: A foglalkoztatást és a térség gazdaságának fejlesztését elősegítő innovatív szolgáltatások kialakítása	4. prioritás: A foglalkoztatási partnerség szervezeti kereteinek és kapacitásának fejlesztése
↓	↓	↓	↓
1.1. A helyi termékek előállításának és a helyi értékesítésüknek elősegítése, a kistérségi turisztikai kínálat bővítése, a térségi marketing fejlesztése	2.1. A gazdasági szereplők részéről felmerülő képzési igények és a térségi képzési kínálat összehangolása a szakképzés, felnőttképzés és átképzés területén,	3.1. A munkavállalást elősegítő háttérszolgáltatások és az információ-ellátás fejlesztése, a foglalkoztatást bővítők és a jövőbeni foglalkoztatók számára nyújtható	4.1 A kistérségi foglalkoztatási paktum menedzsmentjének és kapacitásának, tudásbázisának fejlesztése, tematikus

	az álláskeresők kompetenciáinak fejlesztése, visszavezetésük segítése	Humánerőforrás-fejlesztési, kiválasztási szolgáltatások és tanácsadási programok fejlesztése	paktum munkacsoportok létrehozása, az Irányító Csoport működésének fejlesztése
1.2. Munkahelyek teremtésének elősegítése, a mikro és kisvállalkozások fejlesztése, a befektetések ösztönzése	2.2 A munkavállalók mobilitását elősegítő szolgáltatások fejlesztése, a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci integrációja, női munkavállalói programok indítása	3.2. Integrált munkaerő-piaci programok előkészítése és összehangolása a vidékfejlesztéssel	4.2 A kistérségen belüli hálózatépítés és közösségfejlesztés, érdekképviselő ellátása, kapcsolatépítés a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel
1.3. A szociális gazdaság fejlesztése a kistérségben, a munkahelyek minőségi fejlesztése	2.3. A munkatapasztalat-szerzés segítése, pályaorientációs szolgáltatások kialakítása, a vállalkozóvá és az önfoglalkoztatóvá válás segítése	3.3. Az atipikus foglalkoztatási formák elterjesztésének elősegítése, a hazatérés és a letelepedés közösségi segítése	4.3 Határmenti és határon átnyúló foglalkoztatási kapcsolatok fejlesztése,

A stratégia prioritásai (programjai) rövid- és középtávon valósítják meg a jövőképből levezethető hosszútávon érvényesülő stratégiai és specifikus célokat.

Az egyes prioritások megfogalmazása az alábbi egységes szerkezetet követték a stratégián belül:

- Indoklás: Az adott terület helyzetértékelése, a prioritás szükségességének leírása.
- Általános célok: A prioritást megvalósító általános célok megfogalmazása.
- Hatásindikátorok: A prioritás általános hatásait jellemző indikátorok.
- Intézkedések: A prioritást megvalósító operatív programok leírása

A stratégiai dokumentumban a prioritások indoklása és céljainak leírása mellett az intézkedések rövid leírása készült el, amelyek a lefolytatott partnerségi egyeztetéseket követően és beérkező vélemények alapján most az Akciótervben részletes kifejtésre kerültek.

Az intézkedések részletes kibontása az alábbi szerkezetben történt meg, illetve jelzésre került, amely intézkedések majd a következő Akciótervbe kerülnek csak be:

- Az intézkedés általános célja
- Az intézkedés rövid leírása, tartalma
- Célcsoportok
- Végső kedvezményezettek, partnerek
- Outputmutatók
- Lehetséges projektek

1. prioritás: A foglalkoztatási lehetőségek bővítése és a munkahelyteremtés segítése

A prioritás rövid bemutatása

Az egyik munkahely-teremtési vonal a meglévő munkahelyek tovább fejlesztése, erősítése, piacuk bővítésének elősegítése, a szolgáltatók együttműködésének erősítése. A gazdasági potenciál a falvak nagyobb részében gyenge, alacsony szintű a vállalkozási hajlandóság. Kevés a gazdálkodó szervezetek száma, főleg mikro-kis- és családi vállalkozások működnek, szinte teljesen hiányoznak a közepes méretű vállalkozások. A helyi munkahelyek hiánya miatt nagyon magas az ingázói arány, 50 fő feletti foglalkoztató csak néhány van a kistérségben. A meglévő vállalkozások többsége pedig tőkeszegény. Alacsony a helyi munkahelyek száma (különösen a kistelepüléseken, ahol az önkormányzatok a legnagyobb, szinte egyedüli foglalkoztatók). A meglévő, korábban ipari célra használt ingatlanok kihasználatlanok, a helyi termékekre épülő piac pedig csak kis mértékben érezhető. Mindezek miatt kiemelten fontos a térségben iparterületek fejlesztése, vállalkozások betelepítése, a határ menti közelség kihasználása akár tőkegazdag befektetők vonzására, akár új, innovatív ötletek átvételére. Ilyen innovatív módszer, ötlet lehet a zöld munkahelyek teremtése. Munkahely-teremtési potenciált jelent a kistérségben a helyi KKV-kra alapozva a feldolgozóipar, továbbá az egészségügyi, szociális, turisztikai szolgáltatások, a mezőgazdaság és az építőipar is. A megújuló energiaforrások kihasználása, fejlesztése jelentős foglalkoztatás-bővítő hatást eredményez. A megújuló energiaforrások helyi gazdaságfejlesztési jelentősége abban van, hogy egy település, térség, közösség energiatartósságát csökkentik, a saját energiatermeléssel pedig helyi ipart, foglalkoztatást teremtenek. Ennek valamennyi haszna helyben marad, az előállított energia vételára, az energiaszolgáltatás díja, az alapanyagok ára, amennyiben a technológiai berendezések előállítása is helyben történik, azok vételára, továbbá a termelés, szolgáltatás, karbantartás révén keletkező foglalkoztatás eredményeként munkajövedelem is. Ma már rendelkezésre állnak azok a technológiák, amelyekkel nemcsak egyéni, de kisközösségi szintű energiagazdálkodás valósítható meg. A kedvező természeti adottságok miatt a kistérség alkalmas a megújuló energiák kihasználására (pl. biomassa, napenergia), amelynek munkahelyteremtő hatása is jelentős lehet. A térségben a mező- és erdőgazdasági valamint a faipari termékek feldolgozásának lehetőségében jelentős kihasználatlan potenciál, továbbá a szomszédos szentgotthárdi kistérségben működő GM motorgyár a fémfeldolgozás, fémmegmunkálási munkaerő felszívóképessége mellett a kapcsolódó termékeket szállító gyártó vállalkozások előtt is nagy lehetőség áll.

A kistérség a hármaskörös határ közelében helyezkedik el, amellyel a megye belső periférikus kistérsége, de egyben lehetőséget is jelent a határ és Szentgotthárd valamint Körmen és Zalaörs közelsége a gazdasági fejlődésben. A helyi termékek előállításával a kistérség szállítójává válhatna a városoknak. Jelenleg nincs a kistérségben szervezett helyi piac, és a termelők összefogása sem működik. Célszerű lenne újraéleszteni a helyi termék/termény cserét, és mögé megszervezni a helyi termék előállító kapacitásokat, amely az embereknek munkát adhatna, vagy legalább alternatív jövedelemszerzési lehetőséget biztosítana. Az emberek többsége a térség városaiban található multinacionális üzletláncokban szerzi be az élelmiszereket. Ezen

is lehetne változtatni szemléletformálással, és megfelelő minőségű és árral rendelkező helyi termékek kínálatával, amely helyi foglalkoztatást is generálna.

A hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatási lehetőségét segíthetné a szociális gazdaság fejlesztése, amelyre irányuló kezdeményezések elvétele, kizárólag a kistérségi társulás kezdeményezésével működnek a kistérségben. Nincs foglalkoztatási célú civil szervezet sem, amely felvállalhatna ilyen kezdeményezéseket. A harmadik szektor és a szociális gazdaság új foglalkoztatási lehetőségei jelentős mértékben hozzájárulhatnak a munka világából kiszorult emberek munkaerő-piaci re-integrációjához. A harmadik szektor alatt a háztartások és magánszemélyek számára elérhető helyi szolgáltatások piaccá szervezése értendő. A harmadik szektor olyan szervezeteket foglal magába, amelyek non-profit alapon működnek, közösségi célt szolgálnak, és a köz- vagy magánszféra által kielégítetlenül hagyott szükségletekre reagálnak munkanélküliek foglalkoztatásba való bevonásával. A harmadik szektor többféle módon is hozzájárul a helyi fejlődéshez és a szociális kohézió erősödéséhez. Egyrészt új munkahelyeket teremt, ami különösen fontos egy hátrányos helyzetű térségben, amelyet alacsony szintű gazdasági aktivitás és magas munkanélküliség jellemez. Másrészt hozzájárul azon csoportok munkaerő-piaci re-integrációjához, akiket a hagyományos aktív munkaerő-piaci eszközök nehezen érnek el (pl. tartós munkanélküliek). E munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatósága, munkaerő-piaci kilátásaik, a harmadik szektorban való foglalkoztatásuk révén, jelentősen javulnak. Ugyanakkor a harmadik szektor hosszú távú foglalkoztatási lehetőségeket biztosít azok számára, akik még hosszabb távon sem tudnak a hagyományos munkaerőpiac résztvevőivé válni. Végül, a helyi szolgáltatások javítják a helyi közösségek életminőségét és elősegítik a helyi fejlődést.

Általános célok:

- A kistérségben meglévő munkahely-teremtési lehetőségek felkutatása és kihasználása, munkahely-teremtő beruházások elősegítése
- Munkahelyek teremtése elsősorban az idegenforgalomra, a személyes szolgáltatásokra, mező- és erdőgazdaságra, és a megújuló energiákra alapozva
- A foglalkoztatási ráta növelése, az inaktívok számának csökkentése
- Fenntartható, helyi munkahelyek teremtése, különös figyelemmel a zöld munkahelyekre, a helyi termékek előállítására, feldolgozóiparra,
- A szociális gazdaság foglalkoztatási potenciáljának kihasználására.
- A munkanélküliség (különös figyelemmel a tartós munkanélküliekre) csökkentése
- A vállalkozások versenyképességének növelése, üzletviteli, vállalkozás menedzsment ismereteinek bővítése
- Közfoglalkoztatás térségi szintű, önkormányzati együttműködésben történő szervezése

Hatásindikátorok:

- Munkanélküliségi ráta célcsoportonként (%)
- Foglalkoztatási ráta célcsoportonként (%)
- Gazdasági aktivitási ráta célcsoportonként (%)
- Ingázók és helyben dolgozók aránya (%)
- Szociális gazdaságban foglalkoztatottak száma (fő)
- Létrehozott munkahelyek száma (db)

- Helyi termékek értékesítésének árbevétele (Ft)
- Ingázás aránya (%)
- A munkahelyre jutással való elégedettség az ingázók körében (%)
- Munkahelyteremtő beruházások nagysága (Ft)

Intézkedések:

1.1. A helyi termékek előállításának és a helyi értékesítésüknek elősegítése, a kistérségi turisztikai kínálat bővítése, a térségi marketing fejlesztése

1.2. A munkahelyteremtés elősegítése, a mikro és kisvállalkozások fejlesztése, a befektetések ösztönzése

1.3. A szociális gazdaság fejlesztése a kistérségben, a munkahelyek minőségi fejlesztése

1.1. A helyi termékek előállításának és a helyi értékesítésüknek elősegítése, a kistérségi turisztikai kínálat bővítése, a térségi marketing fejlesztése

Az intézkedés általános célja

Újra kell éleszteni a hagyományos helyi termék/termény cserét, és mögé megszervezni a helyi termék előállító kapacitásokat, amely az embereknek munkát adhatna, vagy legalább alternatív jövedelemszerzési lehetőséget biztosítana.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

Az intézkedés keretében megtörténik a helyi termékek (kézműves áruk, szolgáltatások, élelmiszeripari termények és termékek stb.) jelenlegi kínálatának feltérképezése és az értékesítést, piacbővítést akadályozó tényezők azonosítása. Ezt követően a termelőkkel és az önkormányzatokkal együttműködésben kidolgozásra kerül egy fejlesztési program, amely részét képezi a vállalkozások fejlesztési programja, térségi termelési, kereskedő, értékesítési szövetkezet létrehozása, marketing és értékesítési stratégia kidolgozása, majd ezt követően megvalósulnak a kezdeményezések. Közös beruházások valósulnak meg (pl. hűtőház, feldolgozó üzemek). A helyi termékek előállításának ösztönzésével fejlődik a helyi gazdaság, munkahelyek jönnek létre, bővül a kistérség jövedelemszerző képessége, erősödik autonómiája. Az intézkedés sikere érdekében, más vidékfejlesztési kezdeményezésekkel összehangolva szükséges lenne egy védjegy rendszer kialakítása, amely biztosítja a termékek minőségét és márkanevet is kialakít. A hátrányos helyzetű lakosság életminőségének javulása, és az alapvető termékekhez, élelmiszerekhez való hozzájutása érdekében cserekereskedelmet célzó kezdeményezések is indulnak. Jelentős a gyümölcs és zöldségtermesztés, bár előbbi inkább turisztikai jelentőségű, utóbbi pedig az önellátást segíti. Számos esetben a helyi termék előállítást gátolja az ismeretek hiánya. Emiatt az igények szerinti képzések, tanfolyamok indítása szükséges. Új vállalkozási területeket kell megtalálni, amelyben támaszkodni kell a régi hagyományokra, majd a területek kijelölését követően vállalkozás- és termékfejlesztést megvalósítani. A működő és új vállalkozások számára is folyamatos üzletviteli és szakmai tanácsadási rendszert kell működtetni. A termékek piaci lehetőségeit is bővíteni kell. Értékesítési lehetőséget

jelentenek a reprezentációs ajándéktárgyak vásárlása a cégeknél, továbbá szállodák, éttermek közétkeztetés konyhájának ellátása alapanyagokkal. Az intézkedés kiemelt hangsúlyt helyez a lakossági/fogyasztói, vállalalkozási és önkormányzati szemléletformálásra, amely célja a fenntartható életmód terjesztése, amely hozzájárul az önellátásra és autonómiára törekvő települések és kistérség kialakításához. Ki kell használni a korszerű térségmarketing szolgáltatásokban rejlő lehetőségeket, amelyek erősítik a működő vállalkozásokat, vonzóbbá teszik a térséget a befektetők és a turisták számára, hozzájárulnak a lakosság kényelmesebb életviteléhez, védik a természeti és épített környezetet. Az információs szolgáltatások körét és minőségét fontos növelni, így különösen a szélessávú Internet csatlakozások és a mobil telefonok vételi lehetőségét.

A korszerű, környezetbarát szolgáltatások növelik a térség vonzerejét a potenciális befektetők számára, és hatékonyabbá teszi a működő vállalkozásokat is. A lakosságnak jobb minőségű életkörülményei lesznek.

Célcsoportok

A kistérségben helyi termékeket előállítók, a lakosság, az őstermelők és kistermelők, valamint a kistérségben működő mikro, kis- és középvállalkozások

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A többcélú kistérségi társulás
- A kistérségi önkormányzatok,
- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Az Őrségi ÁFÉSZ
- Helyi őstermelők, kistermelők, kis- és középvállalkozások
- Falusi Turizmus Szövetsége
- A közétkeztetéssel foglalkozó intézmények
- Szállásadók, vendégfogadó vállalkozások
- Vásárokat szervező civil szervezetek

Outputmutatók

- A létrehozott helyi termékek száma (db)
- A védjeggyel ellátott termékek száma (db)
- A szervezett helyi termék vásárok száma (db)
- Lakossági szemléletformáló akciókba bevontak száma (fő)
- Közétkeztetési beszállítók száma (db) és volumene (Ft/év)
- Helyi termék előállításához kapcsolódó megvalósított képzéseken résztvevők száma (fő)

Lehetséges projektek

- Helyi előállítású élelmiszer termék védjegy létrehozása
- Lakossági szemléletformáló akciók végrehajtása a fenntartható életmóddért, megjelenítése a térségi nagyrendezvényeken, vásárokon
- Helyi termékek előállításához kapcsolódó képzések, tanfolyamok szervezése a hagyományokra építve
- Helyi termékek fejlesztése a hagyományokra alapozva

1.2. A munkahelyteremtés elősegítése, a mikro és kisvállalkozások fejlesztése, a befektetések ösztönzése

Az intézkedés általános célja

Meg kell találni, fel kell kutatni a kistérségben és a környező városokban a munkahely-teremtési lehetőségeket és az eddiginél szervezettebben kihasználni azokat, elő kell segíteni a munkahely-teremtő beruházásokat. Ugyancsak elő kell segíteni a fenntartható helyi munkahelyek teremtését, elsősorban a mező- és erdőgazdaságra, és a megújuló energiákra alapozva.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

Ennek az intézkedésnek a keretében megvalósulhat a kistérség meglévő vállalkozásainak foglalkoztatás-bővítési potenciáljának felmérése. Fel kell térképezni azokat a vállalkozási területeket, ahol tartós munkahelyek teremtésére nyílik lehetőség, és meg kell találni azokat a helyi vállalkozásokat, vállalkozni kívánó személyeket, akik képesek és hajlandók saját vállalkozásukat új profillal bővíteni, vagy új vállalkozásokat létrehozni. Meg kell vizsgálni, hogy Szentgotthárd, Körmend és Zalaövő városok nagyobb cégei milyen beszállítói lehetőségeket kínálnak, amely fejlődési lehetőséget jelent az őrségi kistérség vállalkozásai számára. A feltárt vállalkozási területekhez biztosítani szükséges a megfelelő képzettségű szakembereket, amelyet felnőttképzési, átképzési programokkal, tréningekkel lehet biztosítani. A munkahely-teremtési lehetőségeknél fontos figyelembe venni a térség erősségeit, és ezen erősségekre alapozva kialakítani a munkahely-teremtési lehetőségeket. Ki kell emelni a már most jelentős foglalkoztatási potenciállal rendelkező turisztikai, természeti és kulturális vonzerő koncentrációját a térségben. Szentgotthárdon jelen vannak külföldi piacokra is termelő vállalkozások. Az egyik munkahely-teremtési vonal ezen meglévő munkahelyek továbbfejlesztése, erősítése, piacuk bővítésének elősegítése, a szolgáltatók együttműködésének erősítése.

További munkahely-teremtési potenciált jelent a kistérségben a helyi KKV-kra alapozva a feldolgozóipar, továbbá az egészségügyi, szociális, turisztikai szolgáltatások, a mezőgazdaság és az építőipar is. A helyi vállalkozások számára meg kell vizsgálni a hazai és nemzetközi viszonylatban a megújuló energiaforrások kihasználásának lehetőségét, mivel ezek fejlesztése jelentős foglalkoztatás-bővítő hatást eredményez. A megújuló energiaforrások helyi gazdaságfejlesztési jelentősége abban van, hogy egy település, térség, közösség energiafüggőségét csökkentik, a saját energiatermeléssel pedig helyi ipart, foglalkoztatást teremtenek. A térség természeti adottságai kedvezőek a biomassza hasznosításhoz, a geotermikus energia kihasználásához.

A paktum partnerség koordinációjában a munkahelyteremtések emberi erőforrás háttérének biztosítása is megtörténik az alkalmazandó munkavállalóknak nyújtott toborzási, munkára felkészítési, átképzési szolgáltatásokkal illetve igény esetén a munkaerő kiválasztási, szűrési szolgáltatások biztosításával.

A munkahelyteremtések elsősorban az alábbi területeken valósulnak meg:

- Megújuló energia szektor fejlesztése, zöld munkahelyek (kutatási szektorban, épület energetikában, mezőgazdaságban is pl. energianövények), ehhez kapcsolódó

képzések fejlesztése: Kiemelt figyelmet kell adni a zöld gazdaságnak, azon belül is a megújuló energiaforrások fejlesztésének, amely jelentős foglalkoztatás-bővítő hatást eredményezhet. Jövőbeni lehetőség az energiaültetvények létesítése - térségi megújuló energiapotenciál növelése, amely a vidéki iskolázatlan rétegnek is munkalehetőséget nyújtana, térségi biodiesel üzem létesítése lakások energiatakarékossági, autonóm energiaellátási alprogramja.

- Helyi termékek fejlesztése, termények termelés és helyi árucserre piacok létrehozásának, termelő-értékesítő szövetkezetek megalakításának segítése.
- Humán szolgáltatások (szociális, egészségügyi, oktatási) fejlesztése
- Falusi turizmus szolgáltatások fejlesztése
- Meglévő bázisra alapozott ipari beszállítói munkahelyek fejlesztése
- Vállalkozásfejlesztést, munkahelyteremtést eredményező K+F tevékenységek (pl. - biotechnológiai, megújuló energiás kutatások) ösztönzése a Natúrpark Akadémiához kapcsolódóan

Célcsoportok

A kistérségben működő mikro, kis- és középvállalkozások, a kistérségben vagy a szomszédos kistérségben bejegyzett nagyobb vállalatok, a térségben vállalkozóvá válni kívánó magánszemélyek, munkanélküliek önfoglalkoztatók.

Végző kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Az Őrségi ÁFÉSZ
- Helyi kis- és középvállalkozások és a környékbeli nagyobb vállalatok
- Falusi Turizmus Szövetsége
- Vas megye és Szombathely város Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítványa
- Munkaügyi Központ kirendeltségei
- A térségben működő képzőintézmények

Outputmutatók

- Feltárt új befektetési lehetősége száma (db)
- Létrehozott munkahelyek száma (db)
- Létrehozott zöld munkahelyek száma (db)
- A fejlesztésekbe bevont vállalkozások száma (db)
- Képzésben részt vett munkavállalók száma, akik elhelyezkedtek a képzést követően (fő)
- A vállalkozások által végrehajtott munkahely-teremtési célú beruházások nagysága (Ft)

Lehetséges projektek

- A munkahely teremtést tervező beruházások előkészítése befektetés-ösztönzési szolgáltatásokkal
- A foglalkoztatás bővítését eredményező vállalkozási területek feltárása,
- Képzések szervezése és tanácsadás nyújtása az új, induló vállalkozások üzleti terveinek elkészítéséhez, a meglévő vállalkozások fejlesztési programjának kidolgozásához.

1.3. A szociális gazdaság fejlesztése a kistérségben, a munkahelyek minőségi fejlesztése

Az intézkedés általános célja

Az elsődleges munkaerőpiacon munkához nem jutók számára munkaerő-piaci re-integrációs és szociális foglalkoztatási lehetőségek biztosítása a kistérségben, hátrányosabb helyzetű rétegek foglalkoztatási problémáinak kezelése.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma

Az intézkedés célja munkahelyteremtés az elsődleges munkaerőpiacon munkához nem jutó-, de piaci értékkel bíró tevékenység ellátására képes munkanélküliek számára. Mindezen keresztül a non-profit szervezetek működési biztonságának növelése-, kapacitásuk fejlesztése. Közvetve az intézkedés révén olyan termelő-, illetve szolgáltató tevékenységek indíthatók el, amelyek a vállalkozások számára jelenleg még nem jelentenek vonzó területet, viszont piaci racionalitással is alátámasztható e területek fejlesztésének szükségessége. A térségben meglévő jó példák alapján ösztönözni kívánjuk szociális vállalkozások létrehozását. Ezek a szociális vállalkozások zömében munkanélkülieket alkalmaznak. Az alkalmazás révén az álláskereső saját munkaerő-piaci helyzetükön javítanak, illetve azon személyek életminőségén is, akik számára szolgáltatásokat nyújtanak (pl. személyes, szabadidős, kulturális, információs, környezetvédelmi, örökségvédelmi stb.). Az alkalmazottak foglalkoztatásához állami támogatást igénylünk, illetve a tevékenységek jellegétől függően a szociális vállalkozások részben önfenntartóvá válnak.

A szociális gazdaság-típusú projektek finanszírozása terén problémát jelent, hogy a non-profit szervezetek között csak elenyésző azoknak a száma, akik foglalkoztatási projektjeiket fizetőképes piaci igényre építik. Ennek viszont a jövőben várhatóan egyre nagyobb jelentősége lesz, hiszen ebben az esetben a munkanélküliek foglalkoztatását csak részben kell támogatási forrásból biztosítani, mivel ezt kiegészítik a tevékenység révén realizált értékesítési bevételek. Az ilyen jellegű kezdeményezéseknek ugyanakkor nagy szerepe van a munkanélküliek re-integrációjában is, hiszen a projektben töltött időszak alatt képessé válnak minőségi munkavégzésre. A belső erőforrások oldaláról fontos még megemlíteni, hogy a partnerszervezetek közül többen rendelkeznek komoly, hasznosítható tapasztalatokkal. A kistérségben szükség lenne olyan szolgáltatásokra (pl. turizmust kiegészítő szolgáltatások, lakossági szolgáltatások), amelyek még vállalkozási alapon nem működnek, viszont általuk már most is jelentős bevétel-növekedés és munkahelyteremtés lenne elérhető.

Célcsoportok

A kistérségben élő, valamilyen szempontból hátrányos helyzetű csoportba tartozó munkanélküliek, szociális segélyezettek, álláskeresők, szociális vállalkozást indítani tervezők.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje

- Többcélú Kistérségi Társulás
- A foglalkoztatási célú civil szervezetek
- Munkaügyi Központ kirendeltségei
- A térségben működő képzőintézmények
- A kistérségi önkormányzatok

Outputmutatók

- A szociális foglalkoztatási programba újonnan bevontak száma (db)
- A szociális foglalkoztatási programban résztvevő önkormányzatok száma (db)
- Gyakorlatorientált kompetencia képzéseken és tréningeken résztvevők száma (fő)
- A szociális foglalkoztatás érdekében végezett eszközbeszerzések nagysága (Ft)
- A rehabilitációs foglalkoztatásban résztvevők száma (fő)

Lehetséges projektek

- Szociális gazdaságfejlesztési program megvalósítása a többcélú társulás koordinációjában
- Szociális szövetkezetek létrehozása
- Aktív munkaerő-piaci program indítása
- Komplex integrációs program megvalósítása életvezetési, képzési, munkához jutási elemekkel.

2. prioritás: A munkavállalók foglalkoztathatósága és alkalmazkodó-képességük javítása

A prioritás rövid bemutatása

A foglalkoztatási stratégia helyzetfelmérésének tapasztalatai szerint az intézményszerű képzésből kikerülő pályakezdők végzettsége nincs összhangban a térségben működő-, vagy betelepülni kívánó vállalkozások igényeivel. Ennek hátterében országos tendencia is áll, hogy a gyerekek szakmaválasztását csak kismértékben befolyásolják a piaci szükségletek, azt főként a szülői igény/irányultság határozza meg. A másik oka, hogy nincs koherens kapcsolat a térségben működő vállalkozások és a képző intézmények között, a képzések felépítése csak kevéssé gyakorlatorientált, amelynek következtében a pályakezdők többségében elméleti tudással rendelkeznek – a vállalkozásoknak kell felvállalniuk a betanítást is. Általános tapasztalat, hogy a gazdasági fejlődést, új munkahelyek létrejöttét befolyásolja a rendelkezésre álló munkaerő minősége, képzettsége, de a képzési hajlandóságot nagyban befolyásolja a térség gazdasági fejlettsége. A felnőttképzésnek (ezen belül a munkaerő-piaci képzésnek) akkor van értelme, ha elérhetővé teszi az egyén számára egy megfelelő munkahely megszerzését. Még a munkanélkülivé vált emberek is kevésbé motiváltak olyan képzések elvégzésére, melyek általános ismereteket nyújtanak, és nem segítik elő közvetlenül az elhelyezkedést. Ebben talán kivétel az idegen-nyelvi képzés és az informatikai írástudás képzés, mely a kulcskompetenciák fejlesztését szolgálja. A munkanélküliek számára szervezett képzéseken jellemző, hogy a résztvevők megélhetési célból vesznek részt, és nem piacképes tudás és

képzettség megszerzése érdekében. A motiváció is nagyon alacsony. A képzések sok esetben nem egészülnek ki mentális, pszichoszociális, életvezetési tanácsadással, mentorálással, és nem konkrét foglalkoztatói igényre reagálnak. Ennek eredményeként a képzések nem hatékonyak. A piaci igények változása egyre inkább felgyorsul, ami a képzési rendszer oldaláról jóval nagyobb rugalmasságot feltételez. Ugyanakkor már az iskolarendszerű képzéseknél fontos a tanulásra való képesség megtanítása-, fejlesztése (egész életen át tartó tanulás). Kiemelkedő azoknak a tevékenységeknek-/projekteknek a jelentősége, ami a foglalkoztatási partnerség tagjai által elvégezhető. A képzési rendszer megváltoztatása azonban nagyrészt központi feladat, amelyre csak közvetett ráhatása lehet a helyi foglalkoztatási stratégiának.

Általános célok:

- Javuljon az iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli felnőttképzés feltételrendszere, kerüljenek a vállalkozások bevonása a képzések tervezésébe
- A térségben élő emberek a mai kor követelményeinek megfelelő általános és szakmai műveltséggel rendelkezzenek.
- A piacképes szakmával nem rendelkező munkanélküliek átképzése
- A térségben jelen lévő, vagy a későbbiekben megjelenő munkáltatók elvárásainak megfelelő munkaerő rendelkezésre állása.
- Tudatosuljon a folyamatos tanulás, művelődés szükségessége
- Fejlődjön az információáramlás és kapcsolatrendszer a képzésekben érintettek között
- Pályaorientációs tevékenység kiterjesztése a kistérségben

Hatásindikátorok:

- Képzésben résztvevők aránya (%)
- A vállalkozói igények alapján újonnan elindított képzések száma (db)
- A piacképes szakképzettséggel rendelkezők aránya (%)
- A felnőttképzés keretében megvalósuló képzések száma (db).
- Szakképzettséggel rendelkezők aránya (%)
- A pályaorientációban résztvevő tanulók száma (fő)
- A képzésen résztvevők közül a hátrányos helyzetű aránya (%)

Intézkedések:

2.1. A gazdasági szereplők részéről felmerülő képzési igények és a térségi képzési kínálat összehangolása a szakképzés, felnőttképzés és átképzés területén, az álláskereső kompetenciáinak fejlesztése, visszavezetésük segítése

2.2. A munkavállalók mobilitását elősegítő szolgáltatások fejlesztése, a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációja, női munkavállalói programok indítása

2.3. A munkatapasztalat-szerzés segítése, pályaorientációs szolgáltatások kialakítása, a vállalkozóvá és az önfoglalkoztatóvá válás segítése

2.1. A gazdasági szereplők részéről felmerülő képzési igények és a térségi képzési kínálat összehangolása a szakképzés, felnőttképzés és átképzés

területén, az álláskeresők kompetenciáinak fejlesztése, visszavezetésük segítése

Az intézkedés általános célja

A kistérségnek az az érdeke, hogy jól felkészült, minőségi munkát teljesítő munkaerő álljon rendelkezésre a térségben, ezért átfogó cél az egyének munkavállalói ismereteinek, képességének fejlesztése. Ezt a célt szolgálja az egész életen át tartó tanulás eszménye, melynek megvalósulása azt jelenti, hogy a térség minden polgárának legyen esélye arra, hogy megszerezze azokat az elméleti gyakorlati ismereteket, melyek elősegítik, lehetővé teszik a munkavállalást.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

Az intézkedés célja, hogy a kistérségi gazdasági szereplők, az itt működő-, vagy ide betelepülni kívánó cégek megfelelő munkaerőt találjanak, amely magas szinten képes ellátni a rájuk bízott feladatokat. Az intézkedés közvetlen célja a képző intézmények térségi kínálatának fejlesztése, összehangolása a vállalkozói igényeknek megfelelően, a köztük lévő együttműködés erősítése. Fontos szempont továbbá, hogy a közép- illetve felsőfokú képzési rendszerbe bekerülő fiatalok a képességüknek leginkább megfelelő irányt válasszák, de ugyanakkor a piaci igények is figyelembe vételre kerüljenek. Fontos, az álláskeresők személyes kompetenciáinak fejlesztése, visszavezetésük segítése a munkaerőpiacra. Az intézkedés keretében elősegíthető az élethosszig tartó tanulás meghonosítása, ösztönzése, feltételeinek fejlesztése a kistérségben. Cél egy tanuló kistérség kialakítása (szakképzés, felnőttképzés). A vállalkozások, intézmények fejlődése, magas színvonalú működése érdekében fontos a tágabb térség képzési, szakképzési kínálatának és munkaerő-piaci igényeinek összehangolása. Ez magában foglalja a munkaadói igényeknek megfelelő képzési szerkezet kialakítását, a képzések indításakor és a beiskolázásoknál az igazolt munkaadói igény elsődleges szempontként való figyelembevételét. Meg kell valósítani a REMEK-re és a TISZK helyi tagintézményére (III. Béla Szakképző iskola) alapuló kereslet vezérelt szakképzésfejlesztést (szakmacsoportok számában és térségi hatásában való továbbfejlesztés, képzés feltételeinek alap- infrastruktúra fejlesztése, képzés feltételeinek eszközfejlesztése) a Vasi TISZK együttműködésével. Szükséges, hogy a munkaadók és vállalkozások intenzívebb bevonása valósuljon meg a gyakorlati szakképzésbe, és célszerű lenne a hagyományos, gyakorlatorientált szakmunkásképzés visszaállítása is, de utóbbi megteremtése nem térségi kompetencia. A célok eléréséhez szükséges, hogy tudatosan tervezett térségi pályorientáció valósuljon meg a paktumban résztvevő szervezetek együttműködésében (szülők, tanulók, vállalkozások, képzőintézmények, fenntartók stb.). A pályorientáció elsősorban a helyi munkaadók érdekeltségébe tartozó szakmákra és hiányszakmákra valósul meg, melynek eszközei: gyárlátogatások, munkahelyek szervezett megtekintése, szakmák bemutatása, gyakornoki, ösztöndíj rendszerek indítása.

A pályakezdők gyakorlati tapasztalatok és a megfelelő munkavállalási kultúra elsajátításának hiányában/nélkül nehezen tudnak elhelyezkedni. Ugyanez igaz a tartós munkanélküliekre, elavult szakmákkal rendelkezőkre. A fiatalok esetében a munkatapasztalatok tanulmányi időszakban való megszerzésére kell koncentrálni (megelőzés-felkészítés- munkára szoktatás), míg a többi célcsoport esetében az újra munkába állás személyi feltételeit kell megteremteni. Eszközök lehetnek: kötelező és

nyári gyakorlatok, gyakornoki programok, projektekben való részvétel, szakdolgozat készítés a munkaadók által adott témák kidolgozásával, önkéntes munka, állásrotáció, átmeneti foglalkoztatás, pszichés felkészítés, mentorálás, álláskeresői tréning, átképzések, vagy elavult ismeretek aktualizálása és ezek munkahelyi kipróbálása, a munkaerő-piacra történő visszatérés segítése. Az intézkedés megvalósulása következtében a helyben működő vállalkozások sokkal inkább találnak számukra megfelelő munkaerőt, ami kihat stabilitásukra, jövedelmezőségükre egyaránt. Jóval több olyan új befektetés tud megvalósulni, ami korábban az elégtelen számú- és képességű munkaerő miatt hiúsult meg. A térségben lecsökken a pályakezdő és az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, és jóval kevesebb fiatalnak kell elhagynia a lakóhelyét, hogy munkát találjon.

Célcsoportok

A szakképzés kistérségi általános iskolák pályaválasztás előtt álló tanulói, valamint középfokú- és felsőfokú intézményekben tanuló térségi diákok. A felnőttképzés és átképzés célcsoportjai a munkanélküli álláskereső és egyéb munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű lakossági csoportok, a munkában állók, de munkahely-váltási szándékkal rendelkezők.

Végző kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Többcélú Kistérségi Társulás
- A Vasban és Zalában működő TISZK-ek
- A Kamarák
- Térségi munkaadók és vállalkozások
- A felnőtt-képző szervezetek
- Az Óriszentpéteri FIP pont
- Munkaügyi Központ kirendeltségei
- A térségben működő képzőintézmények
- A kistérségi önkormányzatok

Outputmutatók

- Munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, a térségben indított képzési programok száma (db)
- A pályaválasztási, pályaaorientációs tanácsadásban részesülők száma (fő)
- A továbbképzéseken és átképzéseken résztvevő felnőttek száma (fő)
- Sikeres átképzési vizsgát tevők száma (fő)
- Az iskolákban lebonyolított pályaválasztási tanácsadásokban résztvevők (fő).

Lehetséges projektek

- Gyakorlati szakképzés erősítése a vállalkozások, munkaadók intenzív bevonásával
- A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzések beindítása
- Térségi Natúrpark Akadémia programcsomag kidolgozása és beindítása

- Kistérségi képzési kiállítás és pályaválasztási vásár szervezése
- A kistérség munkaadóinak bevonásával gyakorlati képzőhelyek kialakítása
- A pályaaorientációs tevékenységet végző pedagógusok és FIP munkatársak szakmai képzése továbbképzése, módszertani segítségnyújtás biztosítása

2.2. A munkavállalók mobilitását elősegítő szolgáltatások fejlesztése, a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációja, női munkavállalói programok indítása

Az intézkedés általános célja

A munkavállalást gátló szociális és közlekedés szolgáltatási hiányok leküzdése, a kistérség adottságainak megfelelő szolgáltatási rendszerek kialakítása, a hátrányos helyzetű csoportok és a női munkavállalók széles körű bevonása.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma

Az intézkedés célja a hátrányos helyzetű, piaci igénnyel alátámasztott tevékenység végzésére nem alkalmas munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítése, A munkavállalók mobilitását elősegítő szolgáltatások fejlesztése, női munkavállalói programok indítása. A foglalkoztatás szolgáltatások kialakítása révén meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a munkanélküliek visszajussanak az elsődleges munkaerőpiacra. Mivel a munkavállalók egy része nem a térségben talál munkát, szükséges, hogy a munkába járásukat közösségi közlekedési és szociális szolgáltatások is segítsék.

A halmozottan hátrányos helyzetű és tartósan munkanélküli társadalmi csoportok közcélú foglalkoztatásával a munkaerő-piaci re-integrációra kell törekedni komplex segítségnyújtással úgy, hogy a képzésben részesült és mentálisan felkészült munkavállalók a nyílt, elsődleges munkaerőpiacon is el tudjanak helyezkedni. Fontos cél, hogy az érintettek ne ragadjanak be tartósan a közfoglalkoztatás kilátástalan rendszerébe. Azok számára, akik nem képesek az elsődleges munkaerőpiacon helytállni, támogatni kell a szociális gazdaság fejlesztését célzó kezdeményezéseket, újabb szociális szervezetek létrejöttét. A foglalkoztatás megvalósítása mellett a tartós munkaerő-piaci helytállás érdekében a foglalkoztathatóság javítását is meg kell tenni gyakorlatorientált kompetenciaképzésekkel, tréningekkel. Ezen hátrányos helyzetű célcsoportok és a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett rétegek támogatása az elsődleges munkaerőpiacon történő visszajutás elősegítése érdekében fontos. Fontos feladat a közösségbe integrálás, munkaképesség feltárása, elhelyezkedés megvalósítás, munkahelyi konfliktusok kezelése, életviteli tanácsadás. A kistérségi közmunkaprogramokat lehetővé teszi, hogy a munkanélküliek nehezen elhelyezhető csoportjainak munkahelyeket teremtsünk. A közmunka programokat ki lehet egészíteni több önkormányzat területén működő közösségi programokkal, amelyek fontos célt szolgálnak (pl.: környezetvédelem, utak karbantartása, építészeti értékek megóvása stb.).

A női munkavállalók számára szolgáltatás- és képzésfejlesztés típusú programokat kell szervezni, ezek keretében önfoglalkoztató és innovatív képzési-tréning programok megvalósítását kell lehetővé tenni. A vállalkozni szándékozó nők jogi, gazdasági és

szakmai tanácsadói segítséget kapnak vállalkozásuk elindításához, üzleti tervük elkészítéséhez, amelyhez egyénre szabott képzési program is kapcsolódik. A tapasztalatok szerint a munkahelyeken elsősorban a nőket, a roma származásúakat és a pályakezdőket érinti a diszkrimináció, amely megmutatkozik a kiválasztásnál, illetve a karrier előmenetelben is. Az intézkedés a pozitív példák kiemelésével, díjazásával, illetve szemléletformáló akciók indításával ösztönzi a diszkriminációk megszüntetését.

A munkavállalók mobilitásának biztosítása az átjárhatóság biztosítása, szükség esetén a közösségi közlekedési rendszer megvalósításával törekszik a mobilitás biztosítására és ez által a versenyképesség, az életminőség és a társadalmi kohézió elérésére. A közösségi közlekedés elemeinek kombinálása az egyéni közlekedéssel arra vezethet, hogy versenyképes, életminőséget javító és a társadalmi kohéziót erősítő, a növekvő mobilitási igényeknek megfelelő szolgáltatások alakuljanak ki a kistérségben.

Célcsoportok

A térség munkavállalói, különösen az ingázó munkavállalók, a valamilyen szempontból hátrányos helyzetű célcsoportba tartozók, a GYES-ről, GYED-ről visszatérők.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Munkaügyi Központ kirendeltségei
- A kistérségi önkormányzatok
- Térségi munkaadók és vállalkozások
- Községi szolgáltatások nyújtó szervezetek
- Civil szolgáltatók
- MÁV
- Volán társaságok

Outputmutatók

- A kidolgozott új foglalkoztatási szolgáltatások száma (db)
- Elkészült mobilitási térkép (db)
- Lezajlott közlekedési egyeztetések száma (db)
- Bevont partnerek száma (db)
- Elindított új közlekedési szolgáltatások száma (db)

Lehetséges projektek

- A térségi gyermekfelügyeleti igényfelmérések elvégzése
- Átfogó térségi mobilitási térkép készítése, a meglévő közlekedési szolgáltatások feltérképezése, illetve a hiányzó szolgáltatási igények felmérése.
- Kistérségi közösségi közlekedés-fejlesztési modellprojekt megvalósítása (meglévő szolgáltatások összehangolása, új szolgáltatások indítása, egyéni közlekedés-szervezés Internetes támogatása stb.).
- A releváns szereplők (önkormányzatok, közlekedési társaságok, egyéni közlekedők, szociális szolgáltatók, iskolajáratokat üzemeltetők,

autóbuszt/kisbuszt üzemeltető vállalkozások stb.) közötti partnerség-építési akció végrehajtása.

- Telekocsi program az egyéni közlekedők egymásra találásáért (paktum honlapon működtetve) a GM szentgotthárdi gyárába történő bejutáshoz.

2.3. A munkatapasztalat-szerzés segítése, pályaaorientációs szolgáltatások kialakítása, a vállalkozóvá és az önfoglalkoztatóvá válás segítése

Az intézkedés általános célja

A térségben élő fiatalok számára nagyon fontos a munkába állást megelőző munkatapasztalatok megszerzése, mivel ha ennek segítségével könnyebben találnak helyben munkát, akkor csökkenni fog az elvándorlás, erősödik a szakképzett munkaerő, diplomások megtartása, illetve hazatérésük segítése.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma

A fiatalok pályaválasztásában kevés tudatos elem található. A média, a szülők, barátok véleménye alapján történik a szakma-választás. Emiatt a tanulók nagy része nem a számára megfelelő képzést választja, nem lesz motivált a szakmai elsajátítására, nagy eséllyel nem helyezkedik el a szakmájában. A pályaválasztási és pályaaorientációs szolgáltatások nem kielégítőek. Az általános iskoláknál nem a végzős tanulók megfelelő szakmaválasztása a legfontosabb, hanem a továbbtanulási mutatók, és a tanárok sem rendelkeznek kellő munkaerő-piaci ismerettel. A rendszerváltással megszűnt a pályaválasztást segítő intézményrendszer. A 90-es évektől kezdődően az iskolák, pedagógiai intézetek és munkaügyi központok vállaltak fel egy-egy szeletet a nagyon sokrétű feladatból. A pályaválasztási előkészítő munka fő színtere az iskola, viszont a tapasztalatok alapján a képző intézményekben sem működik hatékonyan és hiányoznak a humánkapacitások is. A fiatalok pályaválasztásához szükség van egy olyan programra, amely vonzóvá teszi a szakképzéseket. Ehhez egy olyan jövőképet kell felmutatni, ami jó elhelyezkedési esélyeket és biztos megélhetést mutat a szakképzésben résztvevők számára. Szükséges a szakképzések fejlesztése is, hogy megfelelően képzett munkavállalókat adjon a piacnak.

Az intézkedés keretében elő kell készíteni a fiatalok munkatapasztalat szerzését, egy kialakuló komplexebb rendszer, a térségi munkaadók és a hallgatók közötti közvetítő szerep ellátásával (gyakorlati, gyakornoki hely, szakdolgozati témák, projektek végrehajtása, ösztöndíj programok kidolgozása és egyeztetése stb.). Ezek kidolgozása a hazatérést és a letelepedés is segítené, továbbá a kistérségi pályaaorientációs kezdeményezéshez is kapcsolódva a pályaválasztásban, életpálya tervezésben is segítené a továbbtanulás előtt álló tanulókat. A pályakezdők gyakorlati tapasztalatok és a megfelelő munkavállalási kultúra elsajátításának hiányában/nélkül nehezen tudnak elhelyezkedni. A fiatalok esetében a munkatapasztalatok tanulmányi időszakban való megszerzésére kell koncentrálni (megelőzés-felkészítés- munkára szoktatás), míg a többi célcsoport esetében az újra munkába állás személyi feltételeit kell megteremteni. Erre lehetőséget biztosít a tanműhelyek létrehozása és bővítése, valamint nyári gyakorlatok szervezése, diákmunka alkalmazásának bővítése. Eszközök lehetnek: kötelező és nyári gyakorlatok, gyakornoki programok, projektekben való

részvétel, szakdolgozat készítés a munkaadók által adott témák kidolgozásával, önkéntes munka, állásrotáció, átmeneti foglalkoztatás, pszichés felkészítés, mentorálás, álláskeresési tréning, átképzések, vagy elavult ismeretek aktualizálása és ezek munkahelyi kipróbálása stb. A diplomások elvándorlását csökkentené, ha sikerül egy a szentgotthárdi GM-mel foglalkoztatási célú együttműködést kialakítani. Másik megoldás, hogy a helyi kis- és középvállalkozások ösztönözzék dolgozóikat a szakmai tudásuk folyamatos önfejlesztésére, így növelnék versenyképességüket.

Az önfoglalkoztatási ráta növekedésének egyik oka a kibővült lehetőségekben, a szolgáltatások iránti kereslet növekedésében, másik oka pedig abban kereshető, hogy a munkanélküliség növekedésével a munkavállalók bizonyos csoportjai egyre nehezebben tudnak alkalmazottként elhelyezkedni. Ebben a folyamatban a családi vállalkozások közvetítő szerepet játszhatnak, amennyiben olyan családtagoknak teremtenek munkahelyet, akik máskülönben nagyon nehezen találnának fizetett alkalmazást. A térségben érvényesülő gazdasági- és munkaerő-piaci kényszerek hatására a térségekben élő önfoglalkoztatók vállalkozásaikban hasonlóan sikeresek lehetnek, mint azok, akik fejlettebb térségben, s így egyértelműen kedvezőbb helyzetben kezdtek vállalkozásba.

Célcsoportok

A térségi általános és középiskolai tanulók, felsőoktatási hallgatók, pályakezdők valamint a kistérségből elszármazott fiatal szakemberek, diplomások, a munkanélküliek, elavult szakmával rendelkezők, a GYED-ről, GYES-ről visszatérők.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Munkaügyi Központ kirendeltségei, a helyi FIP pont
- A kistérségi önkormányzatok
- Térségi munkaadók és vállalkozások
- Közösségi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek
- A térség közoktatásában, szakképzésében, felsőoktatásában és felnőttoktatásában érdekelt intézmények

Outputmutatók

- A munkatapasztalat szerző programban résztvevők száma (fő)
- Gyakornokként foglalkoztatottak száma (fő)
- Az elszármazottak részvételével szervezett rendezvények száma (db)
- Ösztöndíjban részesülők száma (fő)
- Újbóli munkába helyezést célzó projektek száma (db)
-

Lehetséges projektek

- Gyakorlati helyek, gyakornoki helyszínek adatbázisának elkészítése és működtetése
- Önkéntes munka helyszínek adatbázisának elkészítése és működtetése

- Gyakornoki szerződések rendszerének kidolgozása
- A pályakezdő fiatalok számára munkatapasztalat szerzést biztosító munkahelyek felkutatása

3. prioritás: A foglalkoztatást és a térség gazdaságának fejlesztését elősegítő innovatív szolgáltatások kialakítása

A prioritás rövid bemutatása

A kistérségben több, minőségileg jobb és a munkaerőpiaci igényeknek valamint a munkát vállaló emberek képességeinek, tudásának egyaránt megfelelő munkahely létrehozása a cél, ennek követelményére adhat megfelelő megoldást a szolgáltatások fejlesztése. A térségi innovatív szolgáltatások fejlesztése prioritás szorosan kapcsolódik a többi prioritáshoz, azokban is vannak innovatív szolgáltatásfejlesztési intézkedések. Az alapozó kutatások kimutatták, hogy a kistérségben elérhető szolgáltatások és a szolgáltató szektorban foglalkoztatottak aránya jelentősen elmarad a fejlett gazdaságok esetén szokásostól. A szolgáltató szektor fejlődését gátolja az alacsony fizető képes kereslet, de ha az elhelyezkedést gátló problémák megoldására szervezünk szociális és munkaerő-piaci szolgáltatásokat, akkor a megszerezhető plusz munkajövedelem forrása lehet a szolgáltatásnak. A térségben jellemzően a foglalkoztatottság bővülésének két akadálya van, az egyik az új befektetők hiánya, valamint a térségben lévő foglalkoztatók anyagi erőforrásának hiánya, a másik a megfelelő számú szakképzett és motivált munkaerő hiánya. Sajnos az aprófalvas kistérségi helyzetből adódó alacsony lakosságszám nem vonzza a nagy befektetőket. A térségi foglalkoztatók nem tartják megfelelőnek a munkaerő állapotát (foglalkoztatottak képzettségét, szaktudását, illetve a motivációjukat sem). A hosszabb távollét után munkát vállaló emberek (pl. tartós munkanélküliek) alkalmazásában negatív tapasztalatokkal rendelkeznek a munkáltatók. E csoport tagjai a megkérdezett munkaadók véleménye szerint rugalmatlanok, nehezen vállalják a munkahelyi kööttségeket, és körükben nagyarányú a lemorzsolódás. A megváltozott munkaképességűek alkalmazására részben nyitottak a térségi munkáltatók, de a megfelelő speciális munkakörülmények kialakításához támogatásra lenne szükségük. A megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedési esélye jelenleg minimális. A fiatalokkal szemben nem előítéletesek a térségi munkáltatók, de a munkatapasztalat hiánya gátja a sikeres munkaerő-piaci helytállásnak.

A kistérségben Őriszentpéteren működik FIP pont, amely tevékenysége a környező településekre is kiterjed. A FIP szolgáltatás lényege az információátadás, a figyelemfelkeltés, olyan aktív tájékoztatás, amely lehetővé teszi, hogy az ügyfél megismerje a munkaerő-piaci folyamatokat, lehetőségeket. Az egyéni elhelyezkedését segítő és gátló tényezőket (hátrányokat, esélyeket) feltárja, és elérje, hogy képes legyen az álláskereső saját értékeit reálisan megítélni, így nagyobb esélye lesz arra, hogy munkát végezhesen. Az elmúlt év fontos változása volt, hogy amíg korábban az ügyfél-tájékoztató munkatársak munkaerő-piaci információkkal segítették a hozzájuk forduló ügyfeleket, addig most mentorok, és információnyújtók - munkaerő-piaci szolgáltatásokat tesznek elérhetővé azok számára, akiknek a Munkaügyi Központ felajánlja azokat.

Az információnyújtó munkatárs Óriszentpéteren látja el feladatait, aki a szolgáltatás elindulása után közvetlenül a Munkaügyi Központ képzésein vettek részt a minőségi szolgáltatás nyújtása érdekében. Hatósági feladatokat ugyan nem láthatnak el, de nagy segítséget nyújtanak a hozzájuk tartozó települések lakóinak, többek között a munkaügyi központnál nyilvántartott álláskeresők együttműködési megállapodásában vállalt jelentkezési kötelezettség teljesítésének nyomán követésében, továbbá segítséget nyújtanak különböző szociális támogatások igénybevételéhez. A tapasztalatok szerint a térségi munkanélküliek nagy része azonban nem jut hozzá a munkába kerüléshez alapvető foglalkoztatási, képzési információkhoz annak ellenére, hogy működik a FIP pont, és a munkaügyi központ helyi képviselője. A távolabb eső településeken élő munkanélküliek számára sokkal körülményesebb, nehezkesebb és sokszor anyagilag is megterhelő a napi kapcsolat fenntartása az illetékes munkaügyi hatóságokkal.

Általános célok:

- A munkavállalást lehetővé tevő szolgáltatások fejlesztése, integrált munkaerő-piaci szolgáltatások bevezetése
- A munkaerő-piaci információkhoz való hozzáférés javítása
- A foglalkoztatási paktum szervezési keretében indult új szolgáltatások
- Új, innovatív munkaerő-piaci szolgáltatások száma kialakítása az érintettek számára

Hatásindikátorok:

- A foglalkoztatási együttműködés keretében indult szolgáltatások és a résztvevők száma (fő)
- A tanácsadási programokban résztvevők száma (fő)
- Új, innovatív munkaerő-piaci szolgáltatások száma (db) és az érintettek száma (fő)
- A térségből elszármazott hazatérők száma (fő)
- A fiatalok helyben maradását segítő programok száma (db)

Intézkedések:

3.1. A munkavállalást elősegítő háttérszolgáltatások és az információ-ellátás fejlesztése, a foglalkoztatást bővítők és a jövőbeni foglalkoztatók számára nyújtható Humánerőforrás-fejlesztési, kiválasztási szolgáltatások és tanácsadási programok fejlesztése

3.2. Integrált munkaerő-piaci programok előkészítése és összehangolása a vidékfejlesztéssel

3.3. Az atipikus foglalkoztatási formák elterjesztésének elősegítése, a hazatérés és a letelepedés közösségi segítése

3.1. A munkavállalást elősegítő háttérszolgáltatások és az információ-ellátás fejlesztése, a foglalkoztatást bővítők és a jövőbeni foglalkoztatók számára nyújtható Humánerőforrás-fejlesztési, kiválasztási szolgáltatások és tanácsadási programok fejlesztése

Az intézkedés általános célja

A kistérségben eddig nem voltak érhetőek olyan integrált munkaerő-piaci szolgáltatások, amelyek a hátrányos helyzetű munkavállalók helyzetét komplex módon próbálták javítani, most ezek kialakítása a cél. Ezek a szolgáltatások magukban foglalják az életvezetési, mentális, munkára felkészítő tréning jellegű, (szak)képzési és információs szolgáltatásokat, amelyek közös célja a munkához jutás.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

A kistérségben is megjelenik az a probléma, hogy a leginkább rászorulókat nem mindig érik el a foglalkoztatási információk, az integrált munkaerő-piaci szolgáltatások pedig nem elérhetőek a munkanélkülieknek. A piacgazdaság és a szociális gazdaság ellentmondásaiból jelentős feszültségek alakultak ki. Ugyanakkor a gazdaság versenyképességének növelése és a társadalmi feszültségek csökkentése érdekében teret nyert a „munkát segély helyett” elv létjogosultsága, az inaktív válnak lehető megelőzése, visszafordítása. Hazánkban is egyre nagyobb teret kap a hátrányos helyzetű állampolgárok esélyegyenlőségének, integrációjának kérdése. Az utóbbi években a foglalkoztatáspolitikai stratégia fontos eleme lett a foglalkoztatási színvonal növelése; ennek érdekében a hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztathatóságának javítása; a munkaerő-piac periferiájára szorult embereket is elérni képes integrációs eszközök és módszerek kidolgozása és alkalmazása.

Több, minőségileg jobb és a munkaerőpiac igényeknek valamint a munkát vállaló emberek képességeinek, tudásának egyaránt megfelelő munkahely létrehozása a cél, ennek követelményére adhat megfelelő megoldást a szolgáltatások fejlesztése. A térségi innovatív szolgáltatások fejlesztése prioritás szorosan kapcsolódik a többi prioritáshoz, azokban is vannak innovatív szolgáltatásfejlesztési intézkedések. A helyzetfeltárás bemutatta, hogy a kistérségben elérhető szolgáltatások és a szolgáltató szektorban foglalkoztatottak aránya jelentősen elmarad a fejlett gazdaságok esetén szokásostól. A szolgáltató szektor fejlődését gátolja az alacsony fizető képes kereslet, de ha az elhelyezkedést gátló problémák megoldására szervezünk szociális és munkaerő-piaci szolgáltatásokat, akkor a megszerezhető plusz munkajövedelem forrása lehet a szolgáltatásnak. A térségben jellemzően a foglalkoztatottság bővülésének két akadálya van, az egyik az új befektetők hiánya, valamint a térségben lévő foglalkoztatók anyagi erőforrásának hiánya, a másik a megfelelő számú szakképzett és motivált munkaerő hiánya.

Úgy kell működtetni az információs rendszert, hogy azon keresztül biztosítható legyen, hogy a személyek először mindenképpen az elérhető álláslehetőségekkel, keresést segítő szolgáltatásokkal találkozzanak. A kialakítandó együttműködés legyen rugalmas, mobil, mind a belépési pontokat, mind a szolgáltatás helyét tekintve, kapcsolódjék szorosan a szociális és rehabilitációs szolgáltatásokhoz.

A foglalkoztatási információnyújtás célja, hogy elősegítse az elhelyezkedést és az üres álláshelyek betöltését. Az információnyújtás a foglalkozásokra, a térségben elérhető képzésekre, a régió, a megye, valamint a kistérség munkaerő-piaci helyzetére, a

munkaerő-kereslet és kínálat helyi jellemzőire vonatkozó információk nyújtását, a foglalkoztatást elősegítő támogatások és a munkanélküli ellátásokra vonatkozó lehetőségek ismertetését, továbbá a foglalkoztatással összefüggő jogszabályokkal kapcsolatos tájékoztatást és az azokról szóló ismertetők átadását tartalmazza. A foglalkoztatásról, munkalehetőségekről és kapcsolódó szociális szolgáltatásokról azonban nem minden rászoruló kap információt. Az intézkedés keretében a meglévő őriszentpéteri FIP pont mellett javasolt újabb FIP pontok létrehozása is, amelyeket hálózatba szervezve szakmailag a Munkaügyi Központ Körmenyi Kirendeltsége koordinálhatná.

Az intézkedés keretében segítséget kell adni a szentgotthárdi GM-nek (és a jövőben további, hasonló termelésbővítést tervező munkáltatóknak) a munkaerő toborzási, kiválasztási és szűrési tevékenységeihez, ezt a foglalkoztatási együttműködés keretében nyújtandó humán tanácsadási és kompetenciafejlesztési szolgáltatások kialakításával lehet biztosítani. A partnerség koordinációjában a munkahelyteremtések emberi erőforrás hátterének biztosítása is segíthető az alkalmazandó munkavállalóknak nyújtott toborzási, munkára felkészítési, átképzési szolgáltatásokkal.

Célcsoportok

A térségi munkaadók és vállalkozások, a GYES-en, GYED-en lévő szülők, a tartós munkanélküliek, a megváltozott munkaképességűek
A kisebbségi munkavállalók, a pályakezdő fiatalok, a 45 év feletti munkavállalók.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- A térségben jelen lévő felnőtt-képzők
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Munkaügyi Központ kirendeltségei, a helyi FIP pont
- A kistérségi önkormányzatok
- Térségi munkaadók és vállalkozások
- Közösségi szolgáltatások nyújtó szervezetek
- Kisebbségi önkormányzatok, roma civil szervezetek

Outputmutatók

- A kidolgozott új szolgáltatások száma (db)
- A tanácsadási szolgáltatási rendszerbe belépő szervezetek száma (fő)
- A tanácsadási szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)
- A szolgáltatások segítségével elhelyezkedők száma (db)

Lehetséges projektek

- Az integrált kistérségi foglalkoztatási háttérszolgáltatások rendszerének kidolgozása, modell-projekt megvalósítása
- A kiemelt célcsoportokra (pl. nők, megváltozott munkaképességűek és fogyatékosok, romák) mentori rendszer, segítő hálózat fejlesztése
- FIP pontok szolgáltatásainak továbbfejlesztése

- A GM humánerőforrás fejlesztési, toborzási feladatainak segítése

3.2. Integrált munkaerő-piaci programok előkészítése és összehangolása a vidékfejlesztéssel

Az intézkedés általános célja

A cél az, hogy a kistérségben érhetőek legyenek olyan integrált munkaerő-piaci szolgáltatások, amelyek a hátrányos helyzetű munkavállalók helyzetét komplex módon próbálják javítani.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

A pénzügyi és hitelválság miatt kibontakozó gazdasági recesszió miatt vállalkozások szűntek meg a kistérségben, a fennmaradók visszafogták kapacitásaikat, melynek következményeként számos esetben kénytelenek voltak megválni munkavállalóiktól. A válság hatása a kistérségben erősen érezhető. A korábban ingázó, gyárakból elbocsátott munkaerő nagy része, jórészt kényszerből, önálló vállalkozásba kezdett mindenféle vállalkozási, piaci ismeret nélkül. A vállalkozási tanácsadások nem érik el hatékonyan a kistérség vállalkozóit, nem tudnak kellő mértékben segíteni a piaci pozíciók erősítésében, a vállalkozások versenyképességének javításában. Piaci viszonyok között a munkanélküliség szintje elsősorban a gazdasági folyamatok függvénye, amelyet jelentősen befolyásolhatnak a központi és helyi szabályozások, intézkedések. Az intézkedés keretében össze kell kapcsolni az erre megoldást nyújtó különböző életvezetési-szociális-oktatási/képzési-foglalkoztatási szolgáltatásokat, és az érintett szolgáltatók együttműködésében (felnőtt-képzők, munkaügyi szervezet, civil szolgáltatók, FIP pontok stb.) egyéni fejlesztési terveket készíteni és végrehajtani, amelyek kiinduló pontja, hogy hova szeretnék eljuttatni az egyént. A munkaadóknál feltérképezett konkrét munkalehetőségekből kell kiindulni, és ezek kihasználása érdekében kell felvonultatni a rendelkezésre álló eszköztárat. A fejlesztési tervek kidolgozását a leendő munkáltató bevonásával és jóváhagyásával kell elkészíteni. A felkészítést képzési-mentális/pszichés-egészségügyi-életvezetési-foglalkoztatási területeken tanácsadási programok keretében kell elvégezni annak érdekében, hogy tartós munkába állás valósuljon meg a célcsoport körében. A hosszabb távollét után munkát vállaló emberek (pl. tartós munkanélküliek) alkalmazásában negatív tapasztalatokkal rendelkeznek a munkáltatók. E csoport tagjai a megkérdezett munkaadók véleménye szerint rugalmatlanok, nehezen vállalják a munkahelyi kötöttségeket, és körükben nagyarányú a lemorzsolódás. A megváltozott munkaképességűek alkalmazására részben nyitottak a térségi munkáltatók, de a megfelelő speciális munkakörülmények kialakításához támogatásra lenne szükségük. A megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedési esélye jelenleg minimális. A fiatalokkal szemben nem előítéletesek a térségi munkáltatók, de a munkatapasztalat hiánya gátja a sikeres munkaerő-piaci helytállásnak. Ezen kell változtatni, hogy a kistérségben érhetőek legyenek olyan integrált munkaerő-piaci szolgáltatások, amelyek a hátrányos helyzetű munkavállalók helyzetét komplex módon próbálják javítani. Ezek a szolgáltatások magukban foglalják az életvezetési, mentális, munkára felkészítő tréning jellegű, (szak)képzési és információs szolgáltatásokat, amelyek közös célja a munkához jutás. Az integrált fejlesztés olyan beavatkozásokat is előír, amelyek közös eleme a foglalkoztatás előtérbe

helyezése mellett a környezeti szempontok, valamint a táji adottságok és hagyományok messzemenő figyelembe vétele, illetve korszerű technológiák alkalmazása.

A kistérség széleskörű fejlesztésének így két, egymással szorosan összefüggő eleme van. Az egyik elem a tájgazdálkodás, amely az erdő- és mezőgazdasági termékek helyi feldolgozását (pl. tej- és hústermékek, tők, szilva, alma, faipari és bútorigipari termékek, stb.), illetve a hagyományosnak mondható iparágak (pl. fazekasság, fafaragás, vesszőfonás, stb.) célozza. A fejlesztés másik eleme (pillére) a térség aktív- és ökoturisztikai fejlesztése, amely csak abban az esetben lehet sikeres, ha a táji értékek és hagyományok fennmaradnak, kiépül és minőségében javul a turisztikai infrastruktúra, illetve ha a táji gazdálkodás eredményei tovább bővítik a turisztikai lehetőségeket. A táji hagyományokra és a korszerű, környezetbarát technológiák hasznosítására épülő gazdálkodás egyben a sikeres turisztikai fejlesztések egyik alapköve is, hiszen az elsősorban a táji értékekre alapozó turizmus hosszabb távon csak azok megőrzése és fejlesztése esetén válhat a térség meghatározó ágazatává.

Célcsoportok

A térségi munkaadók és vállalkozások, a GYES-en, GYED-en lévő szülők, a tartós munkanélküliek, a megváltozott munkaképességűek. A kisebbségi munkavállalók, a pályakezdő fiatalok, a 45 év feletti munkavállalók.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- A térségben jelen lévő felnőtt-képzők
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Munkaügyi Központ kirendeltségei, a helyi FIP pont
- A kistérségi önkormányzatok
- Térségi munkaadók és vállalkozások
- Közösségi szolgáltatások nyújtó szervezetek
- Kisebbségi önkormányzatok, roma civil szervezetek

Outputmutatók

- A kidolgozott új integrált munkaerő-piaci programok száma (db)
- A tanácsadási szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)
- A szolgáltatások segítségével munkavállalási képességüket javítók száma (fő)
- A helyi termékekkel megőrzött, létrehozott munkahelyek száma (fő)
- A turizmusban létrehozott, megőrzött munkahelyek száma (fő)

Lehetséges projektek

- Az integrált kistérségi foglalkoztatási programok kidolgozása,
- A foglalkoztatással egybekötött falusi turizmus fejlesztések indítása
- Helyi termékek előállításának foglalkoztatást segítő programja
- A munkavállalási képességet segítő kompetenciajavító projektek

3.3. Az atipikus foglalkoztatási formák elterjesztésének elősegítése, a hazatérés és a letelepedés közösségi segítése

Az intézkedés általános célja

Az atipikus foglalkoztatás elterjesztésével a többszörösen hátrányos helyzetben lévő munkavállalóknak (pályakezdőknek, GYES-ről, GYED-ről visszatérőknek, az alacsony iskolai végzettségűeknek, romáknak megváltozott munkaképességűeknek) megkönnyíteni a munka világába való visszatérését az által, hogy átmenetet biztosíthatna a hagyományos foglalkoztatási formák irányába.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

Az alternatív foglalkoztatási módok nem túl jellemzőek a kistérségben (pl. távmunka, részmunkaidő), amelyek elterjedése a belső periférikus helyzet, a hátrányos helyzetű munkavállalók munkához jutása szempontjából fontos lenne. Az alkalmazkodóképességet segítő atipikus foglalkoztatásnak számos jogi formája lehet, ilyen pl. a részmunkaidős foglalkoztatás, a távmunka, bedolgozói jogviszony, az alkalmi munkavállalás, az önfoglalkoztatás, a munkaerő-kölcsönzés, a határozott idejű szerződéses foglalkoztatás, az osztott, vagy egyenlőtlen munkaidejű foglalkoztatás, a tranzit foglalkoztatás, vagy az ösztöndíjas foglalkoztatás is. Közös ismervük, hogy jóval nagyobb rugalmasságot biztosítanak a munkavégzés körülményeit illetően, alkalmazásuk újszerű munkaszervezést és korszerű vezetői szemléletet igényel. Elsősorban a gazdaság szereplőinek magatartásától, döntésétől függ, hogy hogyan és mennyire tudnak alkalmazkodni a piac változó kihívásaihoz. Bár a versenyképesség (és ennek következtében a növekedés, munkahelyteremtés) értelemszerűen előfeltétele a foglalkoztatás növekedésének, a foglalkoztatáspolitikai oldaláról ez kevésbé befolyásolható, mint a képzés, vagy más foglalkoztatási szolgáltatás. Más közelítésben ugyanakkor a vállalatok rugalmassága közvetlen is érinti a munkavállalókat és a munkaerőpiacot, mert igényli és feltételezi az utóbbiak rugalmasságát (túlóra, munkaidőkeret, atipikus foglalkoztatási formák, munkaerő-kölcsönzés stb.) Az Európai Unió országokban az atipikus foglalkoztatás – különösen a távmunka – igen népszerű, folyamatosan nő az ilyen módon foglalkoztatottak száma. Jelenleg még a térségben az alkalmazásban állók legnagyobb hányada hagyományos, napi 8 órás időtartamban végez munkát. Az atipikus foglalkoztatás elterjedése elsősorban a többszörösen hátrányos helyzetben lévő munkavállalóknak (pályakezdőknek, GYES-ről, GYED-ről visszatérőknek, az alacsony iskolai végzettségűeknek, romáknak, megváltozott munkaképességűeknek) könnyíthetné meg a munka világába való visszatérését az által, hogy átmenetet biztosíthatna a hagyományos foglalkoztatási formák irányába. Ennek érdekében fel kell tárni a nem hagyományos foglalkoztatási formákban végezhető tevékenységek mind szélesebb körét; marketing tevékenységet kell folytatni az atipikus foglalkoztatási formák elterjesztése érdekében. Támogatni kell a munkáltatók atipikus foglalkoztatási kezdeményezéseit (különös tekintettel a távmunkára irányuló kezdeményezéseket), valamint a non-profit gazdasági társaság kialakítását és működését.

A fiatalok pályaválasztását elősegítő pályaorientáció rendszerét tovább kell fejleszteni a választott szakmával a kistérségben betölthető munkahelyek megismertetésével. A munkaerőhiánnyal küzdő munkaadóknak be kell mutatni az ösztöndíj, tanulmányi szerződés rendszerek működését, ezek alkalmazásának előnyeit, kockázatát. Az önkormányzatoknak a lehetőségeik szerint támogatni kell a fiatalok letelepedését a

kistérségben. Az e célt szolgáló gyakorlati intézkedéseket össze kell gyűjteni és az önkormányzatok rendelkezésére kell bocsátani. A hazatérést-, illetve helyben tartást segítő ösztönző rendszerek kidolgozása/alkalmazása: kiemelten fontosak a vállalatok és a hallgató közötti direkt megállapodások (pl. felsőfokú tanulmányok alatt a hallgató már ösztöndíjat kap a cégtől), de ezt segíthetik az önkormányzatok-, munkaügyi központ-, egyéb intézmények is egyedi ösztönzők bevezetésével.

Célcsoportok

A térségi munkaadók és vállalkozások, pályakezdőknek, GYES-ről, GYED-ről visszatérőknek, az alacsony iskolai végzettségűeknek, romáknak megváltozott munkaképességűeknek.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Munkaügyi Központ kirendeltségei,
- A kistérségi önkormányzatok
- Térségi munkaadók és vállalkozások
- Közösségi szolgáltatások nyújtó szervezetek
- Kisebbségi önkormányzatok, roma civil szervezetek
- A foglalkoztatási célú civil szervezetek

Outputmutatók

- Az atipikus foglalkoztatásban résztvevők száma (fő)
- A nem hagyományos foglalkoztatás népszerűsítő programok száma (db)
- A tanácsadási szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)
- A szolgáltatások segítségével az elhelyezkedő fiatalok száma (fő)

Lehetséges projektek

- Atipikus foglalkoztatási programok kidolgozása,
- A foglalkoztatással egybekötött mintaprojektek indítása
- A térségi távmunkás foglalkoztatást segítő programja
- A helyi és közösségi tereket munkavállalásra alkalmassá tévő projektek
- A kistérségi Teleház hálózat fejlesztése

4. prioritás: A foglalkoztatási partnerség szervezeti kereteinek és kapacitásának fejlesztése

A prioritás rövid bemutatása

A kidolgozott foglalkoztatási stratégia sikeres végrehajtásához a meglévők működtetése mellett új partnerségi kapcsolatokat is kell létrehozni, a kölcsönös bizalmat felépíteni, amely sok időt és energiát igénylő tevékenység. A paktum építés eddigi tapasztalatai alapján a menedzsmentnek további erőfeszítéseket kell tenni a vállalkozások bevonása érdekében. Ezek a partnerségek eltérő intenzitással és tevékenységi körrel működnek, de összességében elmondható, hogy létrehoztak egy széles körű helyi partnerséget, erősödtek a kapcsolatok a munkaerő-piaci szereplők között, fórumot teremtettek a találkozásokra, közösen elemezték a munkaerő-piaci helyzetet, és a problémák megoldására stratégiákat dolgoztak ki, majd projekteket hajtottak végre. A folyamatnak azonban még az elején tartunk, a mennyiségi növekedés után fontos, hogy a paktumok a konkrét tartalomra, a minőség fejlesztésére koncentráljanak az elkövetkező években. Találják meg szerepüket, feladataikat a válság után átalakuló gazdaságban, és szolgálják a helyi szereplők (kiemelten a vállalkozások) érdekeit a munkahelyek megtartása és bővítése érdekében. A sikeres és hatékony foglalkoztatási partnerségek jól működő szervezeti és személyes vezetést igényelnek. A paktum menedzsmentnek és a fejlesztésben résztvevő partnereknek megfelelő pénzügyi stabilitással és a szükséges infrastrukturális és humán feltételekkel is rendelkezniük kell. A stratégia sikeres végrehajtásához a meglévők működtetése mellett új partnerségi kapcsolatokat is kell létrehozni, a kölcsönös bizalmat felépíteni, amely sok időt és energiát igénylő tevékenység. Az együttműködés módját, technikáit a menedzsment szervezet vezetésével ki kell dolgozni, de mindezek előtt meg kell ismerni a tagok tevékenységét, céljait, és segíteni kell nekik, hogy hatékonyan tudjanak részt venni a partnerségi munkában és közreműködni a paktum céljainak megvalósításában. Tudatos foglalkoztatási partnerség csak tudatos tagokkal működtethető. A paktum építés eddigi tapasztalatai alapján a menedzsmentnek további erőfeszítéseket kell tenni a vállalkozások bevonása érdekében. A paktum csak aktív vállalkozókkal lehet sikeres, de természetesen nagy szükség van aktív, kezdeményező és innovatív önkormányzatokra, civil szervezetekre, képzőintézményekre, kamarára, munkaügyi szervezetre és más partnerekre is. Természetesen a hármasszögben figyelemmel kell lenni a határon átnyúló partnerségi kapcsolatokra, együttműködésekre is. Az elmúlt évek gyakorlata jól mutatja, hogy van fogadókészség a közös foglalkoztatás és fejlesztési projektek indítására, ezt az együttműködést kell kiszélesíteni a szlovén és az osztrák partnerekkel. Ugyancsak fontos a térségen belüli és kívüli hálózatépítés, folyamatos kapcsolattartás a hasonló célú foglalkoztatási paktumokkal és a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel. Amennyiben sikerül ebben regionális szintű partnerséget kialakítani, akkor az érdekképviselő ellátása is megoldott lesz a nemzeti foglalkoztatáspolitikai döntéshozók felé.

Általános célok:

- A foglalkoztatási együttműködés hatékony menedzsmentjének kialakítása
- A paktum partnerség fejlesztése, a partnerek szerepének tudatosítása
- A stratégia gyakorlati megvalósításának segítése szervezetfejlesztési lépésekkel
- A program alapú gondolkodásmód meghonosítása a paktum tagok körében
- Hazai és határon átnyúló együttműködések hálózati kialakítása
- A paktum kezdeményezés várható eredményeinek világos kommunikációja

Hatásindikátorok:

- Új foglalkoztatási partnerségi kapcsolatok kialakulása (db)
- Az együttműködésben részt vevő szervezetek száma (db)
- A menedzsment tevékenysége révén végrehajtott projektek száma, a megszerzett külső források nagysága (db, Ft)
- Helyi foglalkoztatási projektek számának növekedése (db)
- A határon átnyúló foglalkoztatási kezdeményezések száma (db)

Intézkedések:

4.1 A kistérségi foglalkoztatási paktum menedzsmentjének és kapacitásának, tudásbázisának fejlesztése, tematikus paktum munkacsoportok létrehozása, az Irányító Csoport működésének fejlesztése

4.2 A kistérségen belüli hálózatépítés és közösségfejlesztés, érdekképviselő ellátása, kapcsolatépítés a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel

4.3 Határ menti és határon átnyúló foglalkoztatási kapcsolatok fejlesztése

4.1 A kistérségi foglalkoztatási paktum menedzsmentjének és kapacitásának, tudásbázisának fejlesztése, tematikus paktum munkacsoportok létrehozása, az Irányító Csoport működésének fejlesztése

Az intézkedés általános célja

A problémákat megoldani akaró, motivált, tette kész helyi foglalkoztatási partnerségek szerepet, eszközöket, lehetőséget fognak kapni a helyi gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztésben. A válságból való kilábalás, fenntartható munkahelyek létrehozása is csak így lehetséges. A helyi foglalkoztatási kezdeményezések komoly hatással lehetnek a tartós munkanélküliség, szakképzettség-hiány és egyenlőtlenség kezelésére. A sikeres és hatékony foglalkoztatási partnerségek jól működő szervezeti és személyes vezetést igényelnek.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

A sikeres és hatékony foglalkoztatási partnerségek jól működő szervezeti és személyes vezetést igényelnek. A partnerséget vezető szervezetnek ügyelni kell arra, hogy elsődleges feladata a megfelelő környezet és feltételek megteremtése a partnerség hatékony működéséhez, valamint a helyi partnerek aktivizálása, bevonása és az információáramlás biztosítása. A paktum menedzsmentnek elkötelezettséget kell mutatnia a partnerség irányába, és a közösségi érdekeket a szervezeti érdekek felé emelni. A paktum menedzsmentnek és a fejlesztésben résztvevő partnereknek megfelelő pénzügyi stabilitással és a szükséges infrastrukturális és humán feltételekkel is rendelkezniük kell. A stratégia sikeres végrehajtásához a meglévők működtetése mellett új partnerségi kapcsolatokat is kell létrehozni, a kölcsönös bizalmat felépíteni, amely sok időt és energiát igénylő tevékenység.

A paktum hosszú távú együttműködés, azonnali eredményeket nem lehet tőle elvárni, de a rövidtávon elért sikerek (pl. GM képzési projekt) nagyban segítik a bizalom kiépülését. A foglalkoztatási stratégia akkor valósul meg, ha az egyes akcióterületeket a paktum tagok különböző csoportjai (kiegészülve külső szervezetekkel) gondozzák, felelősséget vállalnak ezekért. Az előkészítő találkozók tapasztalatai alapján a

munkaerő-piaci szereplők közötti kommunikáció fejlesztését a partnerek az egyik legfontosabb feladatnak tekintik. A munkaügyi szervezet közvetítő szerepe leginkább a kistérségi önkormányzatok esetében tölt be kiemelkedő szerepet, a vállalkozások kevésbé veszik igénybe a központ szolgáltatásait. A helyzetfeltárás során megkérdezett vállalkozások többsége nem rendelkezik a kistérségben működő lokális gazdasági kapcsolatrendszerrel, hasonló, illetve kiegészítő tevékenységet végzők között sem. Nem ismerik a versenytársak helyzetét, illetve az együttműködés formáinak lehetőségét sem. Ez hatványozva igaz a munkáltatók, munkavállalók és a kistérségben működő iskolarendszerű oktatási intézmények kapcsolatára is. Az iskolarendszerű képzőintézmények és a munkáltatók néhány kivételtől eltekintve nem ápolnak szorosabb együttműködést, csupán a szakmai gyakorlati helyek biztosításában van némi együttműködési szándék, hajlandóság.

Vannak viszont jó példák is, mint a III. Béla Szakképző és a MAT együttműködése. Emellett viszont elindult a nyelvi képzést, OKJ-s képzést nyújtó intézmények kapcsolatrendszerének kistérségi kiépülése a vállalkozások irányába. A paktum partnerek részéről megjelenő fontos igény a paktumban résztvevők szervezetek tevékenységének megismerése, kapcsolódási pontok feltárása. Az autonóm kistérségre törekvés miatt a partnerek szintén lényegesnek tartják, hogy amennyiben az adott feladatra (legyen ez építés, szolgáltatás, áru, termék) van megfelelő felkészültségű, színvonalú helyi vállalkozás és kínálat, akkor a kistérségi szereplők őket, és ne a térségen kívülről jövőket alkalmazzák, vásárolják meg. Hiszen a helyi vállalkozások helyi munkahelyeket tartanak fenn és újakat teremtenek, helyben fizetik az adót az önkormányzatok számára. Ennek a szemléletmódnak előfeltétele, hogy kialakuljon a bizalom a résztvevők között, és felismerjék az együttműködés előnyeit. Az intézkedés keretében a kistérségi foglalkoztatási paktum menedzsmentjének, kapacitás és tudásfejlesztése, valamint az Irányító Csoporttal történő hatékony együttműködés érdekében kompetenciafejlesztő tréningek kerülnek megszervezésre, hogy felkészültségük és együttműködési készségük javuljon. A paktum partnerségi iroda működtetéséhez szükséges tárgyi és anyagi feltételeket biztosítani kell, hiszen csak a megfelelő körülmények mellett várható hatékony és eredményes munkavégzés. Ennek segítésére tematikus munkacsoportok létrehozására lehet szükség, hogy szektorokon átívelő partnerségek fejlesztése és a bizalomépítés sikeres legyen. A foglalkoztatáspolitikai célokra rendelkezésre álló belső és külső források egyesítése, a felhasználás összehangolása közös feladat lesz, ugyanúgy, mint a munkaerő-piaccal és a képzési lehetőségekkel kapcsolatos információk széleskörű elérhetőségének biztosítása.

A helyi foglalkoztatáspolitikai szerepének erősítése, tudatosítása kiemelten fontos az önkormányzatok működésében, vállalkozóbarát önkormányzati politika kialakításához. Ehhez szakmai tanácsadásra, jogi, szervezeti, szakmai, pénzügyi, kommunikációs megalapozásra, majd pedig az együttműködés szintjének továbbfejlesztésére lesz szükség. A tematikus partnerségi munkacsoportok létrehozása kiterjedhet a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokra, a munkahely-teremtésre és a partnerség fejlesztésére. A munkacsoportok tagságát a Irányító Csoport elnökének javaslatára az Irányító Csoportnak kell elfogadni, és tagjai közül megválasztani a munkacsoport vezetőket. A munkacsoportok saját maguk határozzák meg ügyrendjüket, de illeszkedniük kell az Irányító Csoport ügyrendjéhez. A javaslat szerint a munkacsoportok az ICS ügyrendjét alkalmazzák. A munkacsoportok szorosan együttműködve dolgoznak, és tevékenységükről rendszeresen beszámolnak az ICS-

nek. A munkacsoportok létrehozásukat követően már részt vehetnek a következő időszakra szóló foglalkoztatási akcióterv kidolgozásában, ezekhez projektek megfogalmazásában, generálásában.

Célcsoportok

A paktum menedzsment szervezet tagjai, az Irányító Csoport tagjai, a munkaügyi szervezet, a kistérségi társulás munkaszervezete, a partnerség tagszervezeteinek képviselői.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Irányító Csoport tagok és Paktum partnerek
- Nyugat-dunántúli Foglalkoztatási Paktumok Regionális Platformja

Outputmutatók

- A megszervezett ülések száma (db)
- A létrehozott munkacsoportok száma (db)
- Elvégzett tréningek száma (db)
- A működésre fordított anyagi források nagysága (Ft)
- A foglalkoztatási célú pályázatok révén elnyert források (Ft)
- Az együttműködő szervezetek száma (db)

Lehetséges projektek

- Foglalkoztatási célú projektfejlesztések a kistérségben
- Fenntarthatóság tanulmány a paktumot továbbműködtetése érdekében
- Paktum menedzsment tréningeken való részvétel

4.2 A kistérségen belüli hálózatépítés és közösségfejlesztés, érdekképviselet ellátása, kapcsolatépítés a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel

Az intézkedés általános célja

A partnerséget vezető szervezetnek ügyelni kell arra, hogy elsődleges feladata a megfelelő környezet és feltételek megteremtése a partnerség hatékony működéséhez, valamint a helyi partnerek aktivizálása, bevonása és az információáramlás biztosítása. A vezető partnernek elkötelezettséget kell mutatnia a partnerség irányába, és a közösségi érdekeket a szervezeti érdekek felé emelni. A partnerség és közösség-szervezés elsősorban szomszéd települések, térségek közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti, amelyben kulcsszerepe van a polgároknak, közösségeiknek és azok hálózatainak, valamint a helyi szükségletek mértékében a civil szervezeteknek is, akiknek bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező munkája életre segítheti vagy kiegészítheti, megerősítheti a meglévő közösségi erőforrásokat.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

A kistérségi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési stratégia sikeres végrehajtásához új kistérségen belüli partnerségi kapcsolatokat kell létrehozni és fenntartani, a kölcsönös bizalmat felépíteni, amely sok időt és energiát igénylő tevékenység. Folytatni kell a megkezdett partnerség-építést, emellett pedig a meglévő partnerek igényeinek felmérésére nagy hangsúlyt kell helyezni, és bővíteni is szükséges a partnerséget. Folyamatos közösségfejlesztést kell végezni a stratégiában található célok megvalósításának érdekében. Fontos, hogy a paktum nyitott legyen a foglalkoztatási célú civil szervezetek felé is, hiszen az azok tevékenységei is hatással vannak a térség munkavállalóira. Fontos, hogy széleskörű kapcsolatokat építsünk ki a többi, régióon belüli foglalkoztatási paktummal is a rendszeres tapasztalatcsere, módszertani és szakmai együttműködések, közös érdekképviselő céljából. Tapasztalatátadást, együttműködést, új ötleteket és fejlesztési források megszerzési esélyét is nyújtják ezek az együttműködések, és egyben munkahelyeket is teremthetnek. A partnerségi szemléletmódnak előfeltétele, hogy kialakuljon a bizalom a résztvevők között, és felismerjék az együttműködés előnyeit. Ennek érdekében foglalkoztatási fórumokat szervezünk, bemutatjuk a más kistérségekben fellelhető jó példákat, azonosítani kell a potenciális szervezeteket a tudatos szervezetfejlesztés, humánerőforrások fejlesztése, infrastrukturális kapacitásépítés érdekében.

A paktum partnerségi honlap működtetése és továbbfejlesztése, a hírlevél rendszer, a tájékoztató kampányok és a tudatosítás fokozása is mind a közös információs tevékenység része kell hogy legyen. A Munkaügyi Központtal történő együttműködés az aktív munkapiaci eszközök bemutatása, a tapasztalatok megosztása érdekében fontos, emellett pedig fontos lenne az aktív részvétel Regionális foglalkoztatási együttműködésben. A stratégia megvalósításához kapcsolódóan rendszeres értékelést kell végezni, a közös tevékenységének paktumon belüli megismertetésére és az együttműködések ösztönzésére nagy hangsúlyt kell helyezni. Elsősorban a foglalkoztatás, közösségfejlesztés, közszolgáltatások, közfeladatok ellátásának területén tevékenykedő - főként civil-szervezeteket – kapacitásainak fejlesztésére lenne szükség: helyi gazdaság, település- és térségfejlesztés, kistérségi, megyei és regionális együttműködések, közigazgatási ügyintézés, ügyfélszolgálat, civil partnerség, közösségfejlesztés, információs társadalom, tájékoztatás, oktatási közszolgáltatások, szociális közszolgáltatások, idősgondozás, munkaerőpiac, egészségügyi közszolgáltatások, kulturális közszolgáltatások, környezetvédelem terén. A foglalkoztatási paktum létrehozása ennek a sokszereplős, szektorokon átívelő kistérségi partnerségi háló létrehozásának lehetőségét teremtette meg. A bizalom fontossága a munkapiaci szereplők között kiemelkedő, ezzel kapcsolatos egy komoly veszély, nevezetesen ha a paktum nem váltja be a hozzá fűzött reményeket csökkenti a bizalmat, s a további együttműködést nehezíti. Ehhez olyan civil szereplőkre van szükség a kistérségben, akik képesek az adott település, kistérség társadalmi, gazdasági, környezeti megújulásához, az életszínvonal növeléséhez, az alkalmazkodóképesség kialakulásához.

Célcsoportok

A jelenlegi és jövőbeni paktum tagok, az együttműködő szervezetek és hálózati tagok munkatársai, a foglalkoztatási célú civil szervezetek.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- Többcélú Kistérségi Társulás
- Irányító Csoport tagok és Paktum partnerek
- Nyugat-dunántúli Foglalkoztatási Paktumok Regionális Platformja

Outputmutatók

- Új, fenntartható partnerségi kapcsolatok kialakulása (db)
- A paktum tevékenységében részt vevő szervezetek száma (db)
- A kistérségi paktum részvételével zajló szakmai hálózati projektek száma (db)
- Az átvett jó példák és megoldások száma (db)
- Együttműködő paktumok száma (db)

Lehetséges projektek

- Regionális és országos paktum együttműködésekben való aktív részvétel
- Térségi, hazai jó példák bemutatása
- Tanulmányutak szervezése

4.3 Határmenti és határon átnyúló foglalkoztatási kapcsolatok fejlesztése

Az intézkedés általános célja

Természetesen a hármás határ térségében figyelemmel kell lenni a határon átnyúló partnerségi kapcsolatokra, együttműködésekre is. Az elmúlt évek gyakorlata jól mutatja, hogy van fogadókészség a közös foglalkoztatás és fejlesztési projektek indítására, ezt az együttműködést kell kiszélesíteni a szlovén és az osztrák partnerekkel. Ugyancsak fontos a térségen belüli és kívüli hálózatépítés, folyamatos kapcsolattartás a hasonló célú foglalkoztatási paktumokkal és a foglalkoztatási célú civil szervezetekkel.

Az intézkedés rövid leírása, tartalma:

A határvidékek növekvő integrációja megváltoztatja ezen térségek munkaerőpiacának helyzetét és ez új kihívásokkal jár együtt. Ilyen irányú fejlődés azonban nem csak a régi és az új tagállamok határvidékei között, hanem az újonnan csatlakozott országok határai mentén is végbemegy. A migrációs mozgások előnyös és hátrányos munkaerő-piaci hatásokat is keltenek a határ közelében. Ez a folyamat összefügg a feketemunka és a határon átnyúló munkaerő-közvetítések nemkívánatos formáinak növekedésével. A határvidékeken tapasztalható munkaerő-piaci problémák megoldásának lényeges előfeltétele a már meglévő intézmények megerősített transznacionális együttműködése, a munkaerőpiac intézményei és a munkaerőpiac egyéb szereplőinek határ menti, határon átnyúló együttműködések intenzívebbé tétele, közös monitoring koncepciók kidolgozása a munkaerőpiacok fejlesztése érdekében. A stratégia sikeres végrehajtásához, a tapasztalatok átvételéhez új kistérségi, regionális és határon átnyúló partnerségi kapcsolatokat kell létrehozni és karbantartani, a kölcsönös bizalmat felépíteni, amely sok időt és energiát igénylő tevékenység. Tapasztalatátadást, együttműködést, új ötleteket és fejlesztési források megszerzési esélyét is nyújtják ezek az együttműködések, és egyben munkahelyeket

is teremthetnek. Érdemes energiát fordítani a kapcsolatok szélesítésére és tartalmi elmélyítésére, és biztosítani, hogy legyen nyelvet beszélő (elsősorban angolt és németet) és informatikai rendszereket jól kezelő munkatárs, aki képes az érdemi kapcsolattartásra.

Erősíteni kell a határ menti és határon átnyúló kapcsolatokat, a közös projektek megvalósítását és az eredmények publikálásához kapcsolódó marketingtevékenységet. A határon átnyúló kapcsolatok hozzájárulnak a térség turisztikai potenciáljának, a határ menti településközi, ezen belül az intézményi, és a vállalkozói kapcsolatok erősödéséhez is. A foglalkoztatási problémák nem állnak meg az országhatárokon, ezt már naponta lehet tapasztalni. Az átalakuló európai gazdasági tér egyik kitüntetett helye az államhatár, amely fokozatosan veszít jelentőségéből, de sok tekintetben akadályt képez. A fentiekkel összhangban szükség van határokon átnyúló foglalkoztatási megállapodások kidolgozására, amelyek a kistérségeknél nagyobb hatókörűek, és amelyek kellő legitimitáció esetén hatékony választ képesek adni a határ két oldalán felmerülő foglalkoztatási problémákra. Fontos, hogy a paktum menedzsment tagok a kistérségen túl is lássanak, nyitott szemmel járjanak a régióban, Magyarországon és Európában. Fontos, hogy széleskörű kapcsolatokat építsünk ki a több, a régió belüli kistérségi paktumokkal és a regionális paktummal, de külföldi foglalkoztatási paktumokkal is tapasztalatcsere, módszertani és szakmai együttműködések, közös érdekképviselő céljából. A foglalkoztatási paktumok a stratégiai célok elérése, a foglalkoztatás szintjének növelése, a gazdaságfejlesztés érdekében a határon átnyúló szemlélettel elemzik a térség foglalkoztatási helyzetét, feltárják a foglalkoztatási lehetőségeket, fejlesztik a gazdasági és a humán erőforrásokat, meghatározzák a kitörési pontokat, koordinálják és megvalósítják a fejlesztési elképzeléseket. E komplex célok elérése érdekében felkutatják a határ menti, transznacionális, központi és uniós pénzügyi forrásokat, amelyeket összehangolnak a határok két oldalán kistérségi szinten generált innovatív projektötletekkel.

Célcsoportok

A határon túli együttműködő szervezetek és hálózati tagok munkatársai, a foglalkoztatási célú civil szervezetek.

Végső kedvezményezettek, partnerek

- A Natúrpark Nonprofit Kft. mint a foglalkoztatási partnerség menedzsmentje
- A határon túli paktum partnerek
- Nyugat-dunántúli Foglalkoztatási Paktumok Regionális Platformja

Outputmutatók

- Új, határon átnyúló partnerségi kapcsolatok kialakulása (db)
- A nemzetközi együttműködésben résztvevő szervezetek száma (db)
- A kistérségi paktum részvételével zajló szakmai hálózati projektek száma (db)
- A nemzetközi együttműködésben+ átvett jó példák és megoldások száma (db)
- A közösen kidolgozott foglalkoztatási projektek száma (db)

Lehetséges projektek

- Határon átnyúló együttműködésekben képzési és foglalkoztatási projektek
- Nemzetközi jó példák bemutatása, adaptálhatóságuk vizsgálata
- Nemzetközi tanulmányutak szervezése

4.1 Az Új Széchenyi Terv releváns részei

Az Akcióterv kidolgozásának időszakában a Kormány Új Széchenyi Terve társadalmi véleményezése már lezárult, de az új, végleges verzió, csak 2011. januárjában fog megjelenni. A kormány a Terv finanszírozását alapvetően az uniós források átcsoportosításával szeretné megoldani. A tervezett egymillió új munkahely, a magyar gazdaság és a vállalkozások fejlesztése hét kitörési pont mentén – ezek a legfőbb céljai a Kormány gazdasági programjának, az Új Széchenyi Tervnek. A Terv középpontjában egy nagy cél áll, amely a foglalkoztatás dinamikus bővítése (10 év alatt). Valóban új, a munkaerőpiac természetes mozgásán túlmutató, tartós többletet eredményező munkahelyeket kell létrehozni. Ezek a célok azért is fontosak, mert a jelenlegi 2,5 millió adófizető tartósan nem képes fenntartani sem a közszolgáltatásokat, sem a nyugdíjrendszert, sem pedig a jóléti ellátásokat 10 millió ember számára.

Az Új Széchenyi Terv 7 kiemelt programot tartalmaz, ezen belül 4 ágazati és 3 horizontális kitörési pont rajzolódik ki:

A 4 ágazati kitörési pont:

- egészségipar
- a zöld gazdaság
- a hálózati gazdaság
- a tudásgazdaság

A 3 átfogó kitörési pont:

- otthonteremtés
- munka- és teljesítményközpontú gazdaság
- tranzitgazdaság

Az Új Széchenyi Terv 7 kiemelt programjából a stratégiához illeszkedő részek rövidített bemutatása:

1. Gyógyító Magyarország – Egészségipar:

Az egészségipar magában foglalja a gyógyító-megelőző és rehabilitációs szolgáltatásokat, a kiszolgáló- és háttérágazatokat, és az ezeket megalapozó kutatásokat, az egészségtudatos életmódhoz kapcsolódó termékek gyártását és forgalmazását. A program egyrészt hazánk termásvíz készletének, geotermikus adottságainak jobb, hatékonyabb kihasználását célozza meg, másrészt az egészséget szolgáló termelő és szolgáltató iparágakat kapcsolja rendszerbe. Az egészségipar résziparainak többsége a termelés, vagy a szolgáltatás kibocsátását növeli, amely az ország versenyképességét növeli jelentős foglalkoztatási többlet létrehozása mellett. Az egészségipar fejlesztése olyan „nemzeti ipar” kifejlesztését tűzte ki célul, amely összetéveszthetetlenül jellemző hazánkra, és amellyel kapcsolatban olyan természeti és humán adottságokkal rendelkezünk, melyek stratégiai előnyt biztosíthatnak számunkra.

2. Megújuló Magyarország – Zöld gazdaságfejlesztés:

A 21. században egy ország sikere jelentős mértékben függ attól, hogy a fosszilis (nem megújuló) energiahordozókra épülő felhasználási struktúra által kiváltott problémákat

(ellátásbiztonság, növekvő árak stb.) hogyan tudja kezelni az energiatakarékosság, energiahatékonyság, energiabiztonság és a megújuló energiaforrások felhasználásával.

A zöld gazdaság eszközrendszerében megjelenik az energiahatékonyság-energiatakarékosság-energiaracionalizálás, a megújuló energiaforrások használatának növelése (2020-re 13%-os célt kitűzve), mezőgazdasági bionergia kihasználása, szilárd biomassa, és bio-üzemanyagok előállítása, biogáz, geotermikus energia, napenergia és szélenergia hasznosítása. Az ágazatnak jelentős foglalkoztatás bővítő potenciálja is van a gazdasági lehetőségek mellett. A foglalkoztatás növelése akkor maximalizálható, ha a biomassa előállítása a háztartásokban, családi kisvállalkozásokban, és kistérségek összefogása révén valósul meg. Ezeknek a KKV-knak nagyon fontos szerepük lehet egyes vidéki területek lakosság megtartó képességének növelésében, és e területek folyamatos fejlődésének biztosításában. A munkahelyteremtés elsősorban a mezőgazdaságban és a hátrányos helyzetű térségekben fejti ki hatásait a biomassa begyűjtésével, illetve az energiaültetvényeken történő gazdálkodással jelentős képzetlen munkaerő foglalkoztatására nyílnak lehetőségek.

3. Otthonteremtés – Lakásprogram:

A mai magyar lakásállomány elavultsága miatt és a lakásállomány folyamatos megújítása érdekében évi 40-50 ezer lakás építése indokolt. A lakásépítésekre az ország kialakult ipari kapacitásokkal és munkaerővel rendelkezik, amely még mozgósítható. A terv a gazdaság egyik motorjának, a munkaerő mobilitás ösztönzőjének tartja a működő lakásépítési ágazatot. A programban megfogalmazott célok között szerepel, hogy 3 éven belül évi 40 ezer új lakás épüljön, célszerű létrehozni otthonteremtési tanácsadó testületet, növelni kell a lakáscélú takarékoskodást, minőségi és energiatakarékos építést kell megvalósítani, ösztönözni kell a megújuló energiaforrások felhasználását. Szociális bérlakásépítést kell elindítani, és segíteni kell az első lakás megszerzését állami segítséggel. A panellakások felújítására komplex programokra van szükség, és szükséges idősek otthonainak létesítése is.

4. Vállalkozásfejlesztés – Üzleti környezet fejlesztés:

A vállalkozások működőképességének biztosításához stabil forgótőke finanszírozásra van szüksége (Széchenyi kártya továbbfejlesztése), és tőkére a fejlesztésekhez. Utóbbihoz az uniós források vállalkozásokhoz való átcsoportosítására, illetve hasznos, gyors és egyszerű felhasználására is szükség van. A hazai piac bővítése elsődleges feladat. A versenyfelügyelettel és a fogyasztóvédelemmel meg kell óvni a fogyasztók érdekeit, ki kell szűrni a silány termékeket, amelyek kiszorítják a magyar kisvállalkozókat a piacról. A kereskedelemben a hazai beszállítók védelme érdekében aktívabban kell használni a szabályozási eszközöket.

A magyar vállalkozásoknak a szigetszerűen működő kisvállalkozási szektorban hálózatosodásra, szövetkezésre van szükségük (integrált termelési rendszerbe szerveződnie), amelyhez átgondolt állami programok (pl. klaszterek támogatása) kellene. Intézményfejlesztési, szolgáltatási oldalon a terv a felesleges párhuzamosságokkal működő vállalkozásfejlesztési intézményrendszert Nemzeti Kisvállalkozás-fejlesztési Ügynökségbe vonná össze. Az ügynökség feladata lenne egyablakos vállalkozásfejlesztési ügyfélkapcsolati pontok létrehozása az egész országban. A pontoknak alkalmasnak kell lenniük vállalkozásfejlesztési, adózási,

engedélyezési, adminisztrációs kérdésben segítséget nyújtani a betérő vállalkozók, vagy vállalkozni szándékozók számára. További cél oktató, tanácsadó, üzleti tervezést segítő, mikro hitelező funkciók ellátása is. A pontoknak aktuális helyi piaci statisztikákkal is rendelkezniük kell, amelyre az ügynökségnek országosan egy naprakész adatbázist, honlapot kell működtetnie. A honlapon szakértői adatbázist is működtetni kell (könyvelők, iparági szakértők, szervezetfejlesztők, képzők, adótanácsadók, ügyvédek, közjegyzők stb.).

5. Tudomány – Innováció – Növekedés:

A gazdasági növekedés forrásai között az egyik legjelentősebb tényező az innováció. A program célja, hogy az innováció útján dinamizálja a gazdaságot, és 4 év elteltével a gazdasági növekedés az egyéb intézkedések és az innováció hajtóereje révén érje el az EU-országok között a legmagasabb értéket. Az ország K+F ráfordítása az évtized közepére érje el a GDP 1,5%-át.

A terv lényegesnek tartja az európai uniós pénzforrások gazdaságfejlesztési célú átcsoportosítását elsősorban a „high-tech”, illetve az innovatív vállalkozások felé. Fejlesztetni kell az alapkutatásokat és a tudományos iskolákat, a középiskolai oktatásnak kellő súllyal kell tartalmaznia természettudományos tárgyakat. Az ágazati kutatás-fejlesztésnek a közlekedés és járműiparra, az egészségiparra, az informatikára, kreatív iparra, és az energetikai fejlesztésekre érdemes elsősorban koncentrálnia, de a versenyképes mezőgazdaság alapja is a tudomány és innováció.

6. Foglalkoztatás:

A foglalkoztatási szint felzárkózása nélkül nem lehetséges gazdasági felzárkózás. A magasabb GDP növekedési ütem mögött erősebb termelékenységi dinamika és gyorsabb foglalkoztatás-bővülés áll. A termelékenységi szintünk még mindig második a régióban, de a foglalkoztatás bővülésében nagy a lemaradásunk.

A nagyvállalatok elsősorban nem létszámbővítő beruházásokat hajtanak végre, hanem a termelékenység és az exportképesség szempontjai vezérlik a beruházásaikat. A mikro és kis vállalkozások beruházásai ezzel szemben jellemzően létszámbővüléssel járnak, míg a középvállalatok e két szektor között helyezkednek el.

A terv teljesüléséhez a külföldi tőke számára anyagilag vonzóvá kell tenni a magyarországi beruházásokat, segíteni kell a kis- és közepes vállalkozások fejlődését, növekedését, ösztönözve fejlesztéseiket. Az embereket anyagilag motiválni kell a munkavállalásra, hogy ne meneküljenek az inaktivitásba, a képzéseket az új gazdasági igényekhez kell igazítani. A klasszikus állami közfoglalkoztatást az „értelmes” munka irányába kell terelni (a közfoglalkoztatás azonnal munkahelyteremtés). Újra kell gondolni a vidéki, falusi közfoglalkoztatás alapjait, hiszen nagyon sok helyen már 20 éve hiányoznak a munka feltételei, a munka intézményei, a munka kultúrája. Bővíteni szükséges a szociális földprogramot (elsősorban a munkára aktiváló hatást erősítve, rövid idejű képzésekkel összekötve). Az önkormányzatok önellátását segítő foglalkoztatási lehetőségek biztosítása szükséges a jogszabályi környezet módosításával.

Paradigmaváltásra van szükség. „Első az értékteremtő munka elv alapján minden lehetséges eszközzel azok munkába állását kell támogatni, akik képesek a

munkavégzésre, és a befizetések által előteremtett hagyományos pénzbeli ellátásokkal és szolgáltatásokkal azon emberek méltó megélhetését biztosítani, akik munkára képtelenek. A jobb anyagi helyzetbe kerülő embereknek emelkedik a fogyasztása, ami javítja a zömében belföldi fogyasztásra építő kis- és mikro vállalkozások növekedési esélyét.

A terv kiemelt szerepet szán az építőiparnak, a mezőgazdaságnak és a turizmusnak. Az új munkahelyek jelentős részét felsőfokú végzettség nélküli emberek számára kell a vállalkozóknak létrehozniuk, hiszen közöttük sok a munkanélküli, vagy inaktív. Az ilyen típusú új munkahelyek döntő többsége három területen jön létre: az építőipar, a mezőgazdaság és a hazai turizmus képes tömegesen felszívni a ma nem foglalkoztatott munkaerőt. Ezért ezek az iparágak a vállalkozásfejlesztési politika kiemelt figyelmére számíthatnak. Az 1 millió új munkahely másik részét a frissen végzett, sokszor több idegen nyelvet is beszélő fiatalok elhelyezkedésének megkönnyítésére kell a vállalkozásoknak megteremteniük. Ehhez a jövő a kreatív iparoké, valamint az európai és globális szolgáltató központoké.

Ki kell alakítani tehát a rugalmas foglalkoztatás szabályait, hiszen az atipikus foglalkoztatási formák, mint például a részmunkaidő, a távmunka, az önfoglalkoztatás elterjedésével komoly foglalkoztatási többletet lehet elérni. Jelenleg azonban ha egy munkáltató egy teljes idejű foglalkoztatottat két részidejűvel szeretne kiváltani, akkor másfél, kétszer annyi adminisztrációs költséget kellene felvállalnia, ami gazdaságtalanná teszi ezt a konstrukciót.

A hagyományos, a nők anyai szerepét hangsúlyozó szemlélet, valamint a gyermekvállalás és a szakmai karrier összeegyeztethetőségére törekvők látásmódjai közötti értékkonfliktust mind a két álláspont képviselői negatívan élik meg. Ezért az államnak mindkét értékrendet el kell fogadnia, és a család és a munka összeegyeztethetőségét szolgáló intézkedései révén a választás valódi lehetőségét kell megteremtenie.

A családi és a munkahelyi kötelezettséggel összeegyeztetésének elengedhetetlen feltétele a mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt megfelelő gyermekintézményi háttér megteremtése. A legsürgetőbb a bölcsődei ellátás fejlesztése a bölcsődével ellátatlan területeken. Szükség van a családi napközik és a családi gyermekfelügyelet dinamikus bővítésére is. E két intézmény megjelenése és széles körű elterjedése szükségessé teszi annak az újragondolását, hogy az állam milyen elvek szerint támogassa a 0-3 éves gyermekek napközbeni felügyeletének megoldását. A kisgyermekes szülők számára részidős (és az egyéb atipikus) munkavégzés a család és a munka összeegyeztetésének leginkább bevált módja. A részfoglalkoztatás terjedésében áttörést jelentene, ha a közszféra nagyobb arányban élne a részidős foglalkoztatás lehetőségével. A munkáltatók fogadókészségének ösztönzésére ajánlható a Start-részmunkaidő kártya bevezetése, amely átmeneti járulék-kedvezménytel kompenzálná a részmunkaidősök (távmunkások, bedolgozók) foglalkoztatásnak többletköltségeit.

A vidéken élőket – különösen a vállalkozásokat – segíteni kell, hogy munkahelyeket tudjanak teremteni. Nagyon fontos, hogy olyan módon fektessék be a tőkéket, hogy a tőkebefektetés termőre fordulhasson, képes legyen az önfenntartásra, ami hosszú távon is munkahelyeket generál.

A mezőgazdaság területén segíteni kell a vállalkozásokat abban, hogy az értékesítési láncba bekapcsolódjanak, valamint a feldolgozó ipar is rájuk épülhessen. A iparfejlesztés alapja a megfelelő infrastruktúra kialakítása, alapvetően az adott térség erőforrásaira, versenyelőnyeire építkezve lehet fejleszteni az adott térségben található vállalkozásokat (pl. a mezőgazdaságra épített feldolgozó ipar, vagy borút turizmus és mezőgazdaság összekapcsolása). A turizmusban olyan horizontális szolgáltatási láncokat kell kialakítani, amelyek segítségével, több vendégéjszakát töltenek el a turisták az adott településen, illetve térségben. A közmunkák szervezését célszerű a működő vállalkozásokra bízni.

Mára a külföldi nagyvállalatok letelepedésének, de a hazai kis- és középvállalatok fejlődésének egyik legfőbb gátjává a jól képzett szakemberek hiánya vált. Noha a rendszer adaptálását már elkezdtek a hazai szakmai érdekképviseletek, napjainkra mégis egyre nyilvánvalóbb: a magyarországi vállalatok versenyképessége – a betelepült külföldi nagyoké éppúgy, mint a haza kicsiké – már csak a szakképzés rendszerének teljes átalakításával biztosítható. Szükséges továbbá, a vállalkozói utánpótlást biztosító fiatalok vállalkozói képességeinek, tudásának növelése, a pozitív vállalkozói szemlélet és a kultúra formálása már az általános iskolától kezdve. A gyakorlat-orientált vállalkozásoktatást el kell terjeszteni a szakközépiskolákban és a felsőoktatásban is, hogy a fiatalok akár az iskola elvégzését követően, akár néhány év rutin megszerzése után képesek legyenek saját vállalkozást indítani. Jelenleg ezen a téren nagyon gyengén állnak a hazai oktatási intézmények, így egy központi program kell a hazai vállalkozás-oktatás fejlesztése érdekében.

A megváltozott munkaképességű személy az, aki testi vagy szellemi fogyatékos, illetve akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek. Ezt a meghatározást veszik alapul a munkaügyi központok akkor, amikor az álláskereső nyilvántartása során megkülönböztetik a megváltozott munkaképességű álláskeresőket. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása nem bővült számottevően. Következésképpen a munkahelyüket elveszítő megváltozott munkaképességű emberek jelentős része munkanélkülivé válik, majd a munkanélküli ellátások kimerítése után kiszorul a munkaerő-piacról.

7. Közlekedés – Tranzitgazdaság:

A közlekedés a gazdaság és a társadalom szerves kiszolgáló háttérét alkotja. Hasznai közé tartozik általában az elérhetőség biztosítása, a területi egyenlőtlenségek kiegyensúlyozása, a személyek, áruk és szolgáltatások mobilitásának lehetővé tétele, gazdaság- és térségfejlesztő multiplikátorok hatása, valamint közvetlenül is hozzájárul a GDP-hez. Ugyanakkor számos-nem, vagy csak részben ellentételezett – költségeket is ró a társadalomra, amelyek közösségi szinten jelentkeznek. Alapvető cél a közlekedésből származó hasznok maximalizálása a társadalmi terhek minimalizálása mellett.

A (főként vidéki) társadalom továbbra is a „szociális háló” egyik fontos elemének tekinti a távolsági autóbusz- és vasúti közlekedést, ezért a szektor jelentősége túlmutat pusztán gazdasági vonatkozásain. Országunk relatíve jó helyzetben van, hiszen az egyéni és a közforgalmú személyszállítás közötti munkamegosztás még mindig nem mutat akkora személygépkocsi dominanciát, mint Nyugat-Európában. Ezt a kedvező lehetőséget maximálisan ki kell aknázni a következő időszakban. A megfelelő színvonalú áruszállítás-logisztika a gazdaság versenyképességének alapvető tényezője. A

közlekedésstratégiai tervezésben meg kell teremteni a közúti, vasúti és vízi közlekedési ágazatok összehangolt, az ésszerű arányok kialakulását ösztönző szabályozási keretrendszerét.

A környezetterhelés csökkentése horizontális cél. A közlekedés környezetterhelésének jövőképét a következő külső tényezők határozzák meg: az EU klímapolitikája, a hazai klímapolitika és a hazai környezetpolitika. A környezeti erőforrások felhasználási és megújulási üteme meg kell, hogy egyezzen. A kimerülő környezeti erőforrásokra épülő gazdaság nem lehet hosszú távon sikeres. Tekintettel Magyarország kiszolgáltatottságára a fosszilis energiahordozók piacán, valamint a gazdasági növekedés ütemének fenntartására, és a környezet állapotának megőrzésére, elengedhetetlen a megújuló energiaforrásokra legalább részben történő áttérés. A megújuló energiaforrások térnyerése a közlekedés területén korlátozott lehetőséggel bír, de annál fontosabb, hogy a közlekedési munkamegosztásban kimutatható legyen az energiahatékonyság fokozódása (pl.: villamos vontatása a vasúton, hajózás támogatása, a közlekedési szövetségek hatékonyságának növelése, korszerű járműállomány használata, kerékpáros közlekedés elősegítése stb.)

A személyszállításban a különféle közlekedési módok közötti – egyéni vs. közforgalmú, helyi vs. helyközi, vasút vs. autóbusz – átszállási pontok megfelelő kialakítására kell a hangsúlyt helyezni

5. A szükséges és lehetséges források (indikatíván)

A paktum stratégia számára elérhető források témájában jelenleg nagy a bizonytalanság, amely nehezíti a források tervezését. Az alábbi táblázatban a jelenleg érvényes MPA és ÚMFT Operatív Programok forrás lehetőségeit mutatjuk be, de az új Kormány jelentős változtatásokat tervez a források felhasználásában. Az eddigieknél sokkal nagyobb hangsúly fog helyeződni a kis-és középvállalkozásokra. Az új elképzelések 2010. novemberében ismertek lesznek, és azt követően az akcióterv kidolgozásával párhuzamosan ezt a fejezetet aktualizálni szükséges.

Az új pályázatok várhatóan 2011-ben indulnak az EU-val való tárgyalásokat követően. Az új Széchenyi Terv pályázatait előre láthatóan 2011. január 15-én fogja a kormány meghirdetni, ennek előre láthatóan nagy számban lesznek KKV fejlesztési és foglalkoztatási intézkedései, ezért a stratégia ezen részének az aktualizálására lesz szükség a gördülő tervezés módszerével.

Közreműködő szervezet	Támogatási területek
NYDRMK MPA dec.f.a. támogatási keret	foglalkoztatás, alkalmazkodó képesség segítése, vállalkozásindítás
NYDRMK MPA reh.f.a. támogatási keret	rehabilitációs munkahelyteremtés
NYDRMK / TÁMOP 1.1.2. támogatási keret	foglalkoztatás, alkalmazkodó képesség segítése, vállalkozásindítás
MPA központi keret	Munkahelyteremtés
MPA közmunka program keret	közmunka programok megvalósítása
SZMM MPA távmunka program keret	távmunkával történő foglalkoztatás
OFA	Foglalkoztatási paktumok továbbműködésének és a foglalkoztatási stratégiák megvalósításának támogatása
ÁROP/ Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	Készségfejlesztés az önkormányzatoknál
ÁROP/ Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	Romák foglalkoztatása a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban
ÁROP/ Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	A leghátrányosabb helyzetű kistérségek fejlesztési és együttműködési kapacitásainak megerősítése
GOP / Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	Új Magyarország kis- és középvállalkozói hitelprogram
GOP / Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	Magas foglalkoztatási hatású projektek komplex támogatása
GOP / Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	Vállalati innováció támogatása
GOP / Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	Környezetközpontú technológia-fejlesztés

Ügynökség				
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Akkreditált innovációs klaszterek támogatása
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Akkreditált innovációs klaszterek támogatása
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Innovációs és technológiai parkok támogatása
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Komplex vállalati technológia-fejlesztés
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Komplex beruházások támogatása a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben
GOP / Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése
KEOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva
KEOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Megújuló energia alapú villamos energia-, kapcsolt hő- és villamos energia-, valamint biometán -termelés
KEOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Környezetvédelmi célú informatikai fejlesztések a közigazgatásban (E-környezetvédelem)
KEOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)
KEOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek
NYDOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Regionális képzési, foglalkoztatási hálózati együttműködések fejlesztése
NYDOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése
NYDOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Településeket összekötő utak
NYDOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Telephelyfejlesztés, ipartelepítés
NYDOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztése, szociális alapszolgáltatások fejlesztése
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Képzési programok az egészségügyben foglalkoztatottak számára, hiányszakmák képzése, kompetenciafejlesztés
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Házi segítségnyújtás fejlesztése
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Atipikus foglalkoztatási formák támogatása
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési		Gyermekek és fiatalok társadalmi integrációját segítő programok

TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	A "Képzésbe Ágyazott Foglalkoztatás" szakmai támogatása
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Munkavállalói és munkáltatói érdekképviselői szervezetek tagjainak képzése
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok - A komponens – konvergencia
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Érdekképviselői tevékenységet ellátó civil ernyőszervezetek kapacitásainak fejlesztése
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Gyermekek és fiatalok társadalmi integrációját segítő programok
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Roma emberek foglalkoztatásba ágyazott képzése szociális intézményekben
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Foglalkoztatás támogatása
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	„Első lépés” - alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők képessé tevő és önálló életvitelt elősegítő programjai
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Helyi és határon átnyúló foglalkoztatási megállapodások
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Hátrányos helyzetűeket foglalkoztató szervezetek fejlesztése
TÁMOP/ Ügynökség	Nemzeti	Fejlesztési	Megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek adaptációja
INTERREG IVC			Interregionális Együttműködés
INTERREG	IVA	Ausztria-	Határon átnyúló együttműködés
Magyarország	program		
INTERREG	IVA	Szlovénia-	Határon átnyúló együttműködés
Magyarország	program		

Az akcióterv az intézkedés leírásoknál található projektek közül az alábbiak megvalósítását célozza meg a partnerség a 2011-13 közötti időszakban a Natúrpark Nonprofit Kft. koordinációjával:

- Helyi előállítású élelmiszer termék védjegy létrehozása
- Lakossági szemléletformáló akciók végrehajtása a fenntartható életmóddért, megjelenítése a térségi nagyrendezvényeken, vásárokon
- Helyi termékek előállításához kapcsolódó képzések, tanfolyamok szervezése a hagyományokra építve
- A foglalkoztatás bővítését eredményező vállalkozási területek feltárása,
- Szociális szövetkezetek létrehozása
- Térségi Natúrpark Akadémia programcsomag kidolgozása és beindítása
- Kistérségi képzési kiállítás és pályaválasztási vásár szervezése
- Átfogó térségi mobilitási térkép készítése, a meglévő közlekedési szolgáltatások feltérképezése, illetve a hiányzó szolgáltatási igények felmérése.
- Telekocsi program az egyéni közlekedők egymásra találásáért (paktum honlapon működtetve) a GM szentgotthárdi gyárába történő bejutáshoz.
- Önkéntes munka helyszínek adatbázisának elkészítése és működtetése
- Az integrált kistérségi foglalkoztatási programok kidolgozása,
- A foglalkoztatással egybekötött falusi turizmus fejlesztések indítása
- Helyi termékek előállításának foglalkoztatást segítő programja
- A munkavállalási képességet segítő kompetenciajavító projektek
- Az integrált kistérségi foglalkoztatási háttérszolgáltatások rendszerének kidolgozása, modell projekt megvalósítása
- A GM humánerőforrás fejlesztési, toborzási feladatainak segítése
- Atipikus foglalkoztatási programok kidolgozása,
- A térség távmunkás foglalkoztatást segítő programja
- A kistérségi Teleház hálózat fejlesztése
- Regionális és országos paktum együttműködésekben való aktív részvétel
- Határon átnyúló együttműködésekben képzési és foglalkoztatási projektek

Ezen projektek egy része, illetve a térség vállalkozói által tervezett és foglalkoztatás növeléssel járó fejlesztések az alábbi pályázati konstrukciókból finanszírozhatók (Az Akcióterv update során került be a dokumentumba a következő oldalakon):

Új Széchenyi Terv

Pályázat megnevezése Vállalati együttműködés és klaszterek támogatása

Pályázat kódja NYDOP-1.1.1./A-11

Kiíró szervezet Nyugat-Dunántúli Operatív Program; Új Széchenyi Terv; Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft (Közreműködő Szervezet); 9700 Szombathely, Kőszegi u. 23.

Támogatás célja Az Új Széchenyi Tervben a pályázatokkal fejleszteni szeretnénk a klaszterekben tevékenykedő vállalkozások és az oktatási, kutatásfejlesztési intézmények együttműködését. Mikro- és kisvállalkozások közös beruházására, valamint eszközbeszerzésre van lehetőség.

Induló klaszterek esetében a cél az irányító szervezet elindításának, működésének támogatása. A támogatás fordítható többek között a munkakörnyezet kialakítására, bér- és járulékköltségekre, dologi kiadásokra, informatikai fejlesztésekre. Fejlődő klaszterek esetében eszköz-, gyártási licenc beszerzésekre, építésre, átalakításra, információs technológia-fejlesztésre van lehetőség.

A konstrukció célja, hogy előmozdítsa:

- Vállalkozások közötti együttműködések, valamint a vállalkozások más vállalkozásokkal, oktatási intézményekkel, K+F intézményekkel, helyi gazdasági szereplőkkel klaszter formában megvalósuló együttműködéseinek létrehozását, illetve fejlesztését. Ezen belül különösen fontos, hogy lehetőséget biztosítson a regionális stratégiákban, operatív programokban, ill. az Új Széchenyi Tervben (ÚSZT) megfogalmazott kulcságazatokban működő vállalati együttműködések és klaszterek versenyképességének növelésére.
- A hálózatos és a klaszter együttműködések menedzsment szervezeteinek létrehozását a támogatott projektek keretében.
- Közös beruházások megvalósulását, amelyek növelik az együttműködések és a klaszter tagjainak versenyképességét.
- Az innováció orientált fejlesztések és együttműködések létrejöttét.
- Vállalati együttműködés – legalább 3 mikro- vagy kisvállalkozás közös beruházásának támogatása
- Induló klaszterek menedzsmentjéhez kapcsolódó tevékenységek támogatása
- Fejlődő klaszterek komplex projektjeinek támogatása

Rendelkezésre álló összeg A kiírás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló összeg (A forrásfelosztás indikatív jellegű.): összesen: 0,60 milliárd forint, ebből: vállalati együttműködések: 0,12 milliárd forint

induló klaszterek: 0,12 milliárd forint
fejlődő klaszterek: 0,36 milliárd forint

Támogatás
formája vissza nem térítendő

Benyújtási
határidő A pályázatok benyújtása 2011. március 1-től 2011. május 13-ig
lehetséges.

Egyéb
információ <http://ujszecsenyiterv.gov.hu/doc/2639>

Pályázat megnevezése Komplex technológiai fejlesztés és foglalkoztatás
támogatása

Pályázat kódja GOP-2011-2.1.3

Kíró szervezet Gazdaságfejlesztési Operatív Program; Új Széchenyi
Terv;
MAG - Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.
(Közreműködő Szervezet)
1539 Budapest, Postafiók 684.

Támogatás célja Ha munka van, minden van. Ha munka nincs, semmi
sincs. Ezért az Új Széchenyi Terv célja a magyar
gazdaság és a vállalkozások fejlesztése egy növekedésre
épülő gazdaságpolitika megteremtésével, közvetlenül
elősegítve a foglalkoztatás kiugró növekedését
Magyarországon.
A jelen pályázati kiírás célja olyan, elsősorban a kitorési
pontokhoz (pl. egészségipar, zöld gazdaság) kapcsolódó
komplex beruházások támogatása, amelyek kiemelkedő
foglalkoztatási hatással bírnak munkahelyek
megőrzésére vagy új munkahelyek teremtésére.
A támogatást igényelni lehet új munkavállalók
foglalkoztatására, eszközbeszerzésre, információs
technológia- fejlesztésre. Ezekhez kapcsolódóan
támogatható továbbá infrastrukturális és ingatlan-
beruházás, eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási
licenc megvásárlása, gyártási know-how beszerzése,
piacra jutás támogatása, vállalati humán erőforrás
fejlesztése, tanácsadás igénybevétele, illetve minőség-,
környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési

rendszerek, szabványok bevezetése és tanúsíttatása.

Rendelkezésre álló összeg A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 45 Mrd forint a 2011-13. évekre.

A támogatott pályázatok várható száma a 2011-13. években: 45-450 db.

Támogatás formája vissza nem térítendő

Benyújtási határidő A pályázatok benyújtása 2011. március 1-től december 31-ig lehetséges.

Egyéb információ <http://ujszechenyiterv.gov.hu/doc/2639>

Pályázat megnevezése Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és közép-vállalkozások számára

Pályázat kódja GOP-2011-2.1.1/B
KMOP-2011-1.2.1/B

Kiíró szervezet Gazdaságfejlesztési Operatív Program; Új Széchenyi Terv;
MAG - Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.
(Közreműködő Szervezet)
1539 Budapest, Postafiók 684.

Támogatás célja Magyarország gazdasági életében mind a munkahelyek, mind a termelés tekintetében kulcsszerepet töltenek be a kisvállalatok. Kiemelt jelentőségű ezért, hogy ezen gazdasági társaságoknak technológiailag fejlett hátterük legyen. Piacképességük, piacon maradásuk, munkahelyteremtő képességük egyik feltétele, ha lépést tudnak tartani a kor technikai elvárásaival, valamint a piacon levő nagyobb versenytársaikkal. Jelen pályázati kiírás célja kis- és közép-vállalkozások különféle belső fejlesztéseinek (pl. eszközvásárlás, ingatlan-beruházás, marketing) támogatása egy pályázati projekt keretében annak érdekében, hogy ezen beruházások révén fejlődhessenek a vállalkozások, új munkavállalókat foglalkoztathassanak, és új piacokat szerezhessenek. A pályázati kiírás keretében előnyben részesülnek az Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó fejlesztések. A vállalkozások minél több területet érintő fejlesztése céljából eszközbeszerzésre, illetve információs technológia-fejlesztésre lehet pályázni.

Rendelkezésre álló összeg . A.2.1. A GOP-2011-2.1.1/B pályázati kiírás esetében:
A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 32 Mrd forint a 2011-2013. évekre.
A támogatott pályázatok várható száma a 2011-2013. évben: 450-3000 db.

A.2.2. A KMOP-2011-1.2.1/B pályázati kiírás esetében:
A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 4,28 Mrd forint a 2011-2013. évekre.
A támogatott pályázatok várható száma a 2011-2013. évben: 40-300 db.

Támogatás formája vissza nem térítendő

Benyújtási határidő A pályázatok benyújtása 2011. március 1-től december 31-ig lehetséges.

Az alábbi értékelési határnapokig benyújtásra került projektek kerülnek együttesen elbírálásra:
· 2011. május 30.
· 2011. szeptember 12.
· 2011. december 31.

Egyéb információ <http://ujszecsenyiterv.gov.hu/doc/2639>

Pályázat megnevezése Munkahelyi képzések támogatása mikro- és kisvállalkozások számára

Pályázat kódja TÁMOP-2.1.3.A-11/1

Kiíró szervezet Társadalmi Megújulás Operatív Program ; Új Széchenyi Terv;
Közreműködő Szervezet: ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft (ESZA Nonprofit Kft.) 1385 Budapest, Postafiók 818.

Támogatás célja Ez a forrás ugyan fontos eszköz, a mikro- és kisvállalkozások esetében azonban nem elégséges a saját dolgozó képzésének támogatására, ezért további ösztönzők szükségesek. Az intézkedés célja tehát, hogy

a vállalkozások saját forrásaikat kiegészítve minél több munkavállalójuk képzésbe történő bekapcsolódását tudják biztosítani, hogy a képzést is tekintsék saját vállalkozásukba történő befektetésnek.

Az Új Széchenyi Terv fenti céljaival összhangban a konstrukció célja, hogy a munkaerő versenyképességének, az alkalmazottak foglalkoztathatóságának, munkahelyi készségeinek és kompetenciáinak javítása révén növelje a vállalkozások versenyképességét, a technológiai fejlődéshez való alkalmazkodását, és ösztönözze a foglalkoztatókat munkavállalóik tudásának folyamatos fejlesztésére. A pályázat további célja, hogy olyan vállalkozások is hozzájussanak a támogatásokhoz, amelyeknek erre – méretükből és szűkös erőforrásaikból adódóan – korábban nem volt lehetőségük, és így a képzések révén kialakuljanak a tudatos emberi erőforrás gazdálkodás alapjai a mikro-, kisvállalkozásoknál. Tanulmányok sora mutatta ki, hogy infokommunikációs képességek nélkül ma már az elhelyezkedés jelentősen nehézségekbe ütközik, és ez a tendencia a jövőben csak erősödni fog. A munkaadók rövidtávú gazdasági megfontolások miatt (drága és hosszadalmas szakemberképzés) sokszor elhalasztják, elhagyják munkavállalóik képzését. Jelen pályázat hozzájárul ahhoz is, hogy a Digitális Megújulás Cselekvési Tervben meghatározott célkitűzések teljesüljenek.

Rendelkezésre álló összeg A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg a konvergencia régiókban 4,5 milliárd forint
A konstrukció keretében az átjárhatóság alapján az ERFA típusú tevékenységek fedezetére az elszámolható költségek összegének maximum 0 %-a, azaz 0 forint fordítható.
Jelen kiírás forrását az Európai Szociális Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

Támogatás formája vissza nem térítendő

Benyújtási határidő A pályázatok benyújtása 2011. március 1-től lehetséges.
A pályázatok benyújtása és elbírálása folyamatos.

Egyéb információ <http://ujszecsenyiterv.gov.hu/doc/2639>

Támogatás megnevezése:	<i>Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére</i>
Támogatás elnyerésének módja:	pályázat
Forrás összege:	27 000 000 000 .- HUF
Beadás kezdete:	2011.03.01
Beadási határidő:	2011.12.31
Elérhetőség:	Pályázati dokumentáció
Támogatás célja:	A kis ötletekben is nagy lehetőség, nagy erő rejlik, a kis- és közepes vállalkozók számára itt az alkalom, hogy ehhez támogatást is nyerjenek. Magyarországon sok vállalkozás végez az üzletszerű tevékenységéhez kapcsolódóan vagy amellet termékfejlesztést. Az Új Széchenyi Terv e pályázata segítséget nyújt az innovációs eredmények hasznosításában, új megoldások meghonosításában. A pályázat célja újszerű technológiák, eljárások alkalmazásának bevezetése a termelés folyamataiba, és az elért innovációs eredmények iparjogvédelme.
Kedvezményezetttek köre:	Jogi személyiségű és jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, szövetkezetek. A pályázati kiírásra kizárólag mikro-, kis- és közepes vállalkozásnak minősülő vállalkozások pályázhatnak, amelyek létszáma a pályázat benyújtását megelőző legutolsó lezárt üzleti évben minimum 1 fő volt.
A támogatható tevékenységek köre:	Pályázni lehet eszközbeszerzésre, iparjogvédelemmel kapcsolatos tevékenységre, munkatársak alkalmazásának támogatására.
Támogatás mértéke (%):	65
Támogatás minimum összege:	5 000 000.- HUF
Támogatás maximum összege:	25 000 000.- HUF
	Címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 20-23 Tel.: 474-9561
Közreműködő szervezet:	Neve: MAG - Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt. Címe: 1139 Budapest, Váci út 83. Tel.: 0614613901 Honlap: www.magzrt.hu E-mail: info@magzrt.hu

Pályázat megnevezése	„Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek”
Pályázat kódja	KEOP-6.2.0/A/09-11 és KEOP-6.2.0/B/09-11
Kiíró szervezet	Környezet és Energia Operatív Program; Új Széchenyi Terv; Zöldgazdaság-fejlesztési Program „ENERGIA KÖZPONT” Nonprofit Kft. Energiahatékonysági Környezetvédelmi és Energia Információs Ügynökség Nonprofit Kft. 1134 Budapest, Váci út 45., A épület 6. emelet; 1437 Budapest, Pf.: 328..
Támogatás célja	A pályázati kiírás célja, hogy mintaprojektek segítségével ismertté és népszerűvé váljanak a polgárok körében, hogy mindenki megtehesse Magyarországért és környezetéért, Földünkért és jövőnkért a magáét. Jelen pályázati konstrukció ahhoz kíván hozzájárulni, hogy a különböző érintettek(gazdasági szféra, civil szféra, oktatás, tudományos szféra, tanácsadók és lakosság) együttműködésének eredményeként a társadalom minél szélesebb körében tudatosuljon a fenntarthatóság mint értékrend, ismertté váljanak a fenntartható alternatívák használatának módjai és a fogyasztás környezeti hatásai, valamint javuljon a különböző fenntartható fogyasztási alternatívák ismertsége, elérhetősége és használata.
Rendelkezésre összeg	álló A 2007-2013-as időszakra a konstrukcióra rendelkezésre álló keretösszeg: 7,74 milliárd forint. A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg (2011-2013-ig évente): 1.630.000.000 Ft „A” komponens: 500.000.000 Ft; „B” komponens: 1.130.000.000 Ft
Támogatás formája	vissza nem térítendő
Benyújtási határidő	A pályázatok benyújtása 2011. március1-től folyamatosan lehetséges, a kiírás felfüggesztéséig.
Egyéb információ	http://ujszeczyiterv.gov.hu/doc/2637